

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ЧЕТВЕРТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №7

Стенограма пленарного засідання

17 вересня 2020 року

Київ 2020

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ІХ СКЛИКАННЯ

ЧЕТВЕРТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №7

Стенограма пленарного засідання

17 вересня 2020 року

Редакційне управління
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання сьоме

(Четвер, 17 вересня 2020 року)

Відхилення проекту Закону «Про внесення зміни до статті 6 Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік»	...6
Внесення змін до:	
статті 19 Закону України «Про лікарські засоби» щодо здійснення електронної роздрібною торгівлі лікарськими засобами	...12
статті 268 Податкового кодексу України щодо звільнення від сплати туристичного збору внутрішньо переміщених осіб	...12
Прийняття в першому читанні за основу зі скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо ставки податку на додану вартість з операцій з постачання окремих видів сільськогосподарської продукції»	...15
Внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо приведення у відповідність положень бюджетного законодавства у зв'язку із завершенням адміністративно-територіальної реформи	...22
Прийняття Постанови «Про визначення представників Верховної Ради України до складу комісії з проведення конкурсу на зайняття адміністративних посад у Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі»	...22
Внесення змін до:	
Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» щодо автомобільних доріг загального користування та відновлення аварійних мостових споруд	...27

деяких законів України щодо сприяння розвитку фізичної культури і спорту	...31
Закону України «Про протимінну діяльність в Україні»	...32
Прийняття Закону «Про розвідку»	...33
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації норм міжнародного кримінального та гуманітарного права»	...44
Прийняття у першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» щодо надання при народженні дитини одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка»	...55
Прийняття рішення про направлення на повторне перше читання проектів законів:	
«Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо заходів, спрямованих на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії»	...61
«Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення механізму справляння акцизного податку при реалізації тютюнових виробів»	...65
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впорядкування окремих питань діяльності та організації органів державної влади, органів місцевого самоврядування у зв'язку з утворенням (ліквідацією) районів»	...72

Внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обмеження спільної роботи близьких осіб	...72
Інформація про створення міжфракційного депутатського об'єднання «За права дітей з особливими освітніми потребами»	...73
Інформація про виключення із складу депутатської фракції політичної партії «Слуга народу» народного депутата України Юрченка О. М.	...73

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ СЬОМЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
17 вересня 2020 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги! Доброго ранку, шановні представники засобів масової інформації! Прошу зайняти свої робочі місця і приготуватися до реєстрації. Готові реєструватися? Прошу реєструватися. Як завжди, нагадую, реєстрація відбувається шляхом натискання зеленої кнопки, першої зліва.

У сесійному залі зареєструвалися 247 народних депутатів України. Пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Шановні колеги, сьогодні день народження в нашого колеги Миколи Вікторовича Бабенка (*Оплески*). Вітаю вас зі святом, шановний колего, бажаю всього найкращого!

Також сьогодні в країні відзначається День рятівника. На жаль, за останні місяці і ми, і вся держава вкотре побачили, наскільки це важлива, відповідальна, небезпечна, шляхетна професія. Думаю, ми маємо привітати всіх тих, хто сьогодні на цьому небезпечному фронті також захищає нашу державу (*Оплески*).

А тепер, шановні колеги, переходимо до розгляду питань порядку денного.

Вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення зміни до статті 6 Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» ([№ 3960](#)).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 177.

Рішення прийнято.

До слова запрошується заступник міністра фінансів Шкураков Василь Олександрович.

ШКУРАКОВ В.О., *заступник міністра фінансів України*. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати та присутні! Вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення зміни до статті 6 Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» ([№ 3960](#)), внесений на розгляд Верховної Ради Кабінетом Міністрів України. Законопроект розроблений з метою врегулювання ситуації, що склалася на ринку електричної енергії, насамперед проведення розрахунків з виробниками електричної енергії з альтернативних джерел, та розширення можливостей Кабінету Міністрів надавати державні гарантії у 2020 році для забезпечення виконання боргових зобов'язань суб'єктів господарювання державного сектору економіки, які здійснюють діяльність у сфері виробництва

та/або передачі електроенергії в Україні перед міжнародними фінансовими організаціями з метою підтримки його ліквідності та стійкості.

На сьогодні урядом України ведуться перемовини з міжнародними фінансовими організаціями, зокрема Європейським банком реконструкції та розвитку, щодо можливого залучення фінансування під державні гарантії на поповнення обігового капіталу для підтримки ліквідності ключових державних підприємств енергетичного сектору, на які у тому числі покладені спеціальні обов'язки для забезпечення загальносуспільних інтересів, зокрема НЕК «Укренерго», а також виробників електричної енергії – ПрАТ «Укргідроенерго» та ДП «НАЕК «Енергоатом». Надання державних гарантій за кредитами державних банків та міжнародних фінансових організацій дозволить ключовим державним підприємствам енергетичного сектору залучити фінансування на вигідних умовах і сприяти підвищенню їх ліквідності та стійкості роботи.

Прийняття законопроекту сприятиме вдосконаленню відносин учасників на ринку електричної енергії. Прошу підтримати зазначений законопроект.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань бюджету Лунченко Валерій Валерійович.

ЛУНЧЕНКО В.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 71, Закарпатська область, самовисуванець) Шановний пане Голово! Шановні колеги народні депутати! Комітет з питань бюджету на своєму засіданні 16 вересня розглянув проект Закону «Про внесення зміни до статті 6 Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» (№ 3960), проаналізував його з урахуванням висновку Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України та інших отриманих матеріалів і звернув увагу на основні питання, відображені у листі-висновку комітету.

У наданій додатковій інформації Міністерством фінансів повідомляється, що на сьогодні розглядається можливість залучення кредиту Європейського банку реконструкції та розвитку в рамках «Пакета солідарності у боротьбі з COVID-19» для підтримки ліквідності «Укренерго». Даним законопроектом створюються необхідні юридичні підстави. Комітет з питань енергетики та житлово-комунальних послуг рекомендує прийняти даний законопроект.

До бюджетного комітету також надійшли листи від «Укренерго» та відповідних всеукраїнських громадських організацій з проханням підтримати даний законопроект, що матиме позитивний вплив на енергетичну галузь України.

Під час опрацювання законопроекту в комітеті за участі представників Міністерства фінансів і Рахункової палати були враховані зауваження Головного науково-експертного управління щодо забезпечення належного парламентського контролю за процесом надання державних гарантій та пропозиція «Укренерго»

щодо можливості надання державних гарантій на кредити не лише від міжнародних фінансових організацій, а й від державних банків.

Таким чином за підсумками розгляду Комітет з питань бюджету рекомендує Верховній Раді прийняти законопроект № 3960 за основу та в цілому як закон з урахуванням пропозицій, наведених у листі-висновку комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступи від фракцій та груп: два – за, два – проти.
Лаба Михайло Михайлович.

ЛАБА М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 70, Закарпатська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні друзі! Дійсно, на засіданні комітету було розглянуто дане питання. Аргументація для надання гарантії за позичаннями є. Єдине побажання: запровадження процедури щодо забезпечення належного парламентського контролю за процесом надання державних гарантій державними банками та іншими МФО, щоб ми розуміли обсяг коштів і реальні їх гарантії. Адже ми знаємо, що за попередні 10 років є деякі надані гарантії держави, але кошти в бюджет не повернуті. Тому за цією позицією законопроекту будемо слідкувати. У цілому пропоную підтримати даний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Синютка.

Княжицький Микола Леонідович.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність») Дякую. Шановні колеги! У чому проблема цього законопроекту. Надання державних гарантій для суб'єктів господарювання може мати і віддалені негативні фінансові наслідки. Ви знаєте, що державні гарантії, як правило, надаються для інвестицій, інвесторів. Даним законопроектом пропонується надавати державні гарантії з метою підтримки ліквідності, стійкості роботи «Укренерго», тобто, по суті, це гроші на поточну діяльність і фінансування «Укренерго».

Разом з тим, як стверджує Мінфін у пояснювальній записці, ймовірність настання гарантійних випадків та відповідно витрат бюджету на сплату гарантованих зобов'язань низька. Відсутність обмежень щодо розміру державних гарантій унеможливорює оцінити можливі фінансові ризики. У пояснювальній записці не надається відповідної інформації, і це ускладнює можливість

прогнозування наслідків прийняття законопроекту в умовах відсутності парламентського контролю.

Законопроектом прямо не визначаються суб'єкти – отримувачі таких гарантій та надавачі кредитів за програмами, за якими такі кредити можуть надаватися. Прив'язка до конкретного цільового призначення, тобто мети, з якою надаються держгарантії, – кредит Європейського банку реконструкції та розвитку для реалізації проекту «Солідарна підтримка «Укренерго» – міститься не в тексті законопроекту, а лише в пояснювальній записці. Тому таке враження, що з нами тут трохи жартують, коли згадують про цей кредит.

Попри те, наша фракція підтримає цей законопроект у першому читанні за основу, але під час підготовки законопроекту до другого читання доцільно його доопрацювати за такими напрямками: уточнити в частині визначення лімітів державних гарантій та цільового призначення кредиту, для залучення якого надаються державні гарантії; конкретизувати суб'єктів отримувачів таких гарантій та надавачів кредитів за програмами, за якими такі кредити можуть надаватися; вказати, що передбачені законопроектом державні гарантії можуть надаватися не лише за рішенням Кабінету Міністрів, а й (додатково) за погодженням з профільним комітетом Верховної Ради.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поляков Антон Едуардович.

ПОЛЯКОВ А.Е., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (одномандатний виборчий округ № 206, Чернігівська область, політична партія «Слуга народу»). Депутатська група «Партія «За майбутнє», Чернігівщина, виборчий округ № 206. Наша депутатська група неодноразово наголошувала, що даний законопроект є перекладанням на стратегічні енергетичні підприємства та на наших громадян проблем, які сам уряд і створив. Як ми вже казали, в енергетичній галузі нашої країни склалася надзвичайно серйозна кризова ситуація. Але всі спроби допомогти розв'язати ці проблеми завершуються допомогою насамперед підприємствам, так званої «зеленої» енергетики, та видобувачам вугілля у тепловій генерації. При цьому уряд дискримінує державні підприємства «Енергоатом та «Укргідроенерго» на користь однієї із фінансово-промислових груп. Фактично, Кабінет Міністрів перетворився на філіал ДТЕК. Зараз ми намагаємося надати кредити, тим самим ще більше заганяємо «Укренерго», «Енергоатом», «Укргідроенерго» в боргову яму, із якої витягуватимуть, тобто платитимуть, наші громадяни, адже немає державних коштів, є кошти платників податків. Тому депутатська група «Партія «За майбутнє» не підтримує цього законопроекту.

І, користуючись нагодою, хочу підняти ще одне дуже кризове питання, пов'язане з недолугими діями нашого уряду. Ідеться про заборгованість перед шахтарями, характерна для всіх вугільних регіонів України – як на Сході, так і на Заході. У зв'язку з цим останнім часом ми всі бачимо страйки шахтарів, які

доведені до відчаю, ризикуючи своїм життям, відмовляються підніматися на поверхню. Депутатська група «Партія «За майбутнє» вимагає від уряду терміново погасити перед шахтарями всі борги із заробітної плати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мамка Григорій Миколайович.

МАМКА Г.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Прошу передати слово Бурмічу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бурміч Анатолій Петрович.

БУРМІЧ А.П., *член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* «Опозиційна платформа – За життя». Я погоджуюся з попереднім виступаючим народним депутатом Поляковим, що ця ситуація створена штучно. Мотивація законопроекту – погасити борги в енергетиці, які виникли через встановлені непомірні тарифи і неплатежі. Є загроза. Замість того, щоб Антимонопольний комітет розібрався з тарифами, ми нищимо свою дешеву електроенергію, поставляємо населенню за непомірно великими цінами, в результаті – утворилися борги, які ми будемо гасити шляхом запозичень, втрачаючи свій суверенітет в енергетиці, заганняючи її в боргову яму, віддаючи під зовнішнє управління. Цей законопроект ми підтримувати не будемо, тому що він загрожує суверенітету. Це перше.

І друге. Пропонується дати можливість Кабінету Міністрів вирішувати, хто і кому надаватиме кредити. На сьогодні Верховна Рада, у тому числі бюджетний комітет, вирішують, кому надавати державні гарантії під кредити. Тут це все усувається. Ми віддаємо енергетику під зовнішнє управління, втрачаємо суверенітет, втрачатимемо й далі, якщо підтримуватимуться такі законопроекти. Ми проти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ще є бажаючі виступити?

Лунченко, і після цього – голосування. Прошу запросити народних депутатів до залу.

Увімкніть мікрофон Лунченка Валерія Валерійовича.

ЛУНЧЕНКО В.В. Депутатська група «Довіра». Хочу звернутися до шановних колег, які щойно виступали. У своєму виступі я зазначив, що надання державних гарантій погоджуватиметься з бюджетним комітетом Верховної

Ради. Була велика дискусія про те, щоб залучалися кредитні кошти не лише МФО, а й державних банків.

Тому прохання поставитися до даного законопроекту з повною відповідальністю і підтримати його сьогодні за основу та в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, комітет пропонує прийняти за основу та в цілому. Хто проти? «Батьківщина», «Європейська солідарність».

Отже, за основу.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення зміни до статті 6 Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» (№ 3960).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 189.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення комітету для підготовки на повторне перше читання проекту Закону «Про внесення зміни до статті 6 Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» (№ 3960).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 204.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання проекту Закону «Про внесення зміни до статті 6 Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» ([№ 3960](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 210.

Рішення не прийнято.

Законопроект відхилено.

Пивоваров Євген Павлович з процедури, так?

Увімкніть мікрофон Пивоварова.

ПИВОВАРОВ Є.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 175, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Від імені Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг хочу звернутися до вас з проханням зняти законопроект № 2458 з розгляду порядку денного на сьогодні у зв'язку з тим, що його має розглянути комітет та доопрацювати деякі аспекти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, комітет звертається з проханням не розглядати сьогодні законопроект [№ 2458](#). Немає заперечень?

Михайле Миколайовичу, ви заперечуєте?

Шановні колеги, прошу приготуватися до голосування. Комітет просить сьогодні не розглядати цього проекту закону, бо є питання, які необхідно доопрацювати (*Шум у залі*). Ні-ні, я ставитиму пропозицію на голосування.

Михайле Миколайовичу, ви наполягаєте? Не наполягаєте. Тобто можемо... Дякую вам.

Отже, колеги народні депутати погодилися з пропозицією комітету, будемо розглядати наступного разу. Упевнений, законопроект буде кращий.

Дякую.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до статті 19 Закону України «Про лікарські засоби» щодо здійснення електронної роздрібною торгівлі лікарськими засобами» ([№ 3615-1](#)).

На трибуну запрошується голова Комітету з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування Радущкий Михайло Борисович.

Поправка 1. Мінько. Не наполягає.

А хто наполягає на поправках? Ніхто? Можемо голосувати? Ніхто не наполягає? Тоді голосуємо.

Прошу запросити народних депутатів до залу.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до статті 19 Закону України «Про лікарські засоби» щодо здійснення електронної роздрібною торгівлі лікарськими засобами» ([№ 3615-1](#)) з урахуванням необхідних техніко-юридичних правок.

Готові голосувати? Ви впевнені, що готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 258.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Шановні колеги, вашій увазі пропонується наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення зміни до статті 268 Податкового кодексу України щодо звільнення від сплати туристичного збору внутрішньо переміщених осіб» ([№ 3103](#)). Друге читання.

Є ті, які наполягають на розгляді своїх поправках? Власенко? Який номер поправки? 6, 7?

Увімкніть мікрофон Власенка.

Ви лише на цій поправці наполягатимете? Ні?

Поправка 7. Власенко. У вас немає картки? Ви мабуть дома її забули. Можемо продовжувати далі.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія *Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»*). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Під час презентації цього законопроекту в першому читанні я казав, що законопроект правильний. Однак ми вчергове покладемо всі зобов'язання на місцеві бюджети, оскільки туристичний збір – це є місцевий збір. Тому нам необхідно запровадити можливість відшкодування цих коштів, які недоотримують місцеві бюджети з Державного бюджету України.

Саме тому в поправці 7 пропонується, щоб податковий агент, одночасно з поданням податкової декларації, інформував орган місцевого самоврядування, щоб він мав можливість потім звернутися до державного бюджету за відшкодуванням тієї суми, якої недоотримав місцевий бюджет внаслідок пільги, яку надаємо особам, що тимчасово проживають не за місцем реєстрації.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія *«Слуга народу»*). Шановний колего! Ми абсолютно погоджуємося з вами в тому, що будь-які пільги, які надаються щодо місцевих податків, повинні компенсуватися з державного бюджету. Це регулюється статтею 103 Бюджетного кодексу. Тобто це не є нормою цього законопроекту. Ця стаття вже є і діє.

Тому ми, враховуючи вашу пропозицію, передбачили в підпункті 2 пункту 3 цього законопроекту норму: Кабінету Міністрів внести на розгляд Верховної Ради відповідні пропозиції про зміни до закону про Державний бюджет України. Тобто це враховано, але в інший спосіб у межах нашого законодавства.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 7 народного депутата Власенка. Комітет її не врахував. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 104.

Рішення не прийнято.

Поправка 10. Власенко. Будь ласка.

Після цього голосуємо. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане головуючий. Шановний пане голово комітету! Ви абсолютно праві, що механізм компенсації регулюється Бюджетним кодексом і це є питання бюджетного процесу. Але поправка 10 не

має нічого спільного з компенсацією. Нею пропонується запровадити механізм інформування про той обсяг пільги щодо туристичного збору, який місцевий бюджет надає тимчасово переселеним особам. Тобто це є не механізм відшкодування, а механізм інформування центральних органів виконавчої влади про те, яку суму недоотримав той чи інший місцевий бюджет у зв'язку з тим, що недоотримав певний розмір готельного збору.

Тому я прошу підтримати поправку 10. Ще раз підкреслюю, вона стосується не механізму стягнення, а механізму інформування, статистики.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Ми пропонуємо відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 10. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 117.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 3. Шуфрич. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, шановний головуєчий. Я прошу поставити на голосування мою поправку 3, яку комітет відхилив. Її суть полягає в тому, щоб втрати, які несуть місцеві бюджети через позбавлення наших переселенців від цього збору, і це правильно, були компенсовані місцевим бюджетам з державного бюджету. Ще раз підкреслюю, я вважаю, що цей тягар мають нести не місцеві бюджети, які і так ледве зводять кінці з кінцями, а має турбуватися держава як за кожного переселенця, так і за забезпечення компенсації місцевим бюджетам за ці реальні втрати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3 народного депутата Шуфрича. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 79.

Рішення не прийнято.

Поправка 9. Железняк. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Добрий день, шановні колеги! Добрий день, пане голово комітету! Я не наполягатиму на підтвердженні комітетської поправки 9. Але, оскільки було багато

інсинуацій щодо цього законопроекту, у тому числі пов'язаних з неправдивою інформацією в засобах масової інформації, дуже прошу вас, пане голово комітету, пояснити, про що йдеться в нашій комітетській поправці, щоб весь зал зрозумів.

Наголошую, у поправці йдеться про доповнення підпункту 38.6 пункту 38 підрозділу 10 Розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу новим абзацом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю її на голосування (*Шум у залі*). Ні, почекайте. Як так? (*Шум у залі*).

Ярославе Івановичу, ви наполягали на підтвердженні. Саме це зараз ми й зробимо (*Шум у залі*). Підійдіть, будь ласка.

Позиція комітету.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Шановні колеги! Ідеться про те, що на сьогодні в нас в податку на нерухоме майно, і це пов'язано з військовим конфліктом, встановлено пільгу: 60 квадратних метрів – на квартири, 120 квадратних метрів – на нежитлові будівлі. Сьогодні на практиці виникає питання, коли людям в цю пільгу зараховується та нерухомість, яка залишилася в них на непідконтрольній території. Це несправедливо і неправильно, бо вони не використовують цю нерухомість. Тому й пропонується не включати цю нерухомість у пільгу.

Я звертаюся до всього залу: друзі, дуже класний, нормальний, невеликий законопроект. Прошу і опозицію, і більшість разом підтримати його, дати людям ту пільгу, на яку вони заслуговують.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на підтвердженні? Ярославе Івановичу, час був витрачений. Дякую. Переходимо до голосування за законопроект.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення зміни до статті 268 Податкового кодексу України щодо звільнення від сплати туристичного збору внутрішньо переміщених осіб» ([№ 3103](#)) з урахуванням необхідних техніко-юридичних правок.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 317.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо ставки податку на додану вартість

з операцій з постачання окремих видів сільськогосподарської продукції» ([№ 3656](#)).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

Зупиніть голосування. Я пропустив законопроект [№ 3614](#). Якщо ви не заперечуєте, зараз ми розглянемо питання, яке я вже оголосив, потім розглянемо проект закону № 3614.

Прошу проголосувати за розгляд законопроекту № 3656 за скороченою процедурою.

«За» – 216.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Сольський Микола Тарасович.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т., голова Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги, шановний головуючий! Сьогодні вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо ставки податку на додану вартість з операцій з постачання окремих видів сільськогосподарської продукції» (№ 3656). Законопроектом пропонується встановити ставку податку на додану вартість у розмірі 14 відсотків для певних видів сільськогосподарської продукції під час експорту та імпорту, а саме за такими кведами: велика рогата худоба, жива; свині, живі; в частині молока незбираного; пшениця; жито; ячмінь; овес; кукурудза; соєві боби; насіння льону; насіння свиріпи та ріпаку; насіння соняшнику; насіння та плоди інших олійних культур; цукрові буряки. Така знижена ставка зменшить податкове навантаження на виробників с/г продукції, що в свою чергу дозволить зменшити вартість сировини на суму зниження ПДВ вже для переробників такої продукції. При цьому зниження ставки ПДВ з операцій з реалізації зернових та олійних культур і незбираного молока в цілому не призведе до втрат державного бюджету, оскільки ці товари не реалізуються кінцевому споживачу, який є фактичним платником ПДВ.

За зниження ставки ПДВ з операцій з реалізації зернових та олійних культур, які є переважно експортними позиціями, пропорційно знижується сума відшкодування з бюджету експортерам таких зернових та експортерам продуктів їх переробки. Тобто в разі знижуються витрати бюджету та ризики втрат, пов'язаних із шахрайством з ПДВ та застосуванням так званих «скруток», оскільки різко знижується ефективність таких шахрайських схем.

Прошу народних депутатів прийняти законопроект № 3656 за основу та розглянути можливість прийняття в цілому як закон з урахуванням техніко-юридичних правок, оскільки законопроект дуже важливий. Він короткий за текстом і змістом, нагальний для галузі.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань фінансової, податкової та митної політики Заблоцький Мар'ян Богданович.

ЗАБЛОЦЬКИЙ М.Б., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, пане Голово! Дякую Миколі Тарасовичу та членам аграрного комітету за подання даного законопроекту. Власне, Микола Тарасович дуже гарно виклав суть законопроекту.

Комітет з питань фінансів, податкової та митної політики підтримав даний проект майже одногосно, і також пропонує розглянути можливість прийняття його сьогодні не лише за основу, а й в цілому. Він має лише одну норму.

Зауважу, даний законопроект отримав позитивні висновки Державної податкової служби, Міністерства фінансів, його підтримує Всеукраїнська аграрна рада. Норма цього проекту закону допоможе в даний складний час аграрним виробникам.

Хочу подякувати співавторам законопроекту, депутатам з фракцій «Батьківщина», «Європейська солідарність». Абсолютно неполітичний законопроект, спрямований на правильну річ.

Пан спікер часто каже, що любить, коли щось приймається конституційною більшістю. Якщо немає заперечень, хотілося б побачити такі цифри й сьогодні. Комітет пропонує підтримати хороший законопроект.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, є необхідність в обговоренні цього законопроекту?

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається народній депутатці Федині Софії Романівні, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Южаніній Ніні Петрівні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Європейське законодавство має ряд механізмів, через застосування яких з використанням податкових інструментів здійснюється підтримка окремих галузей економіки чи окремих категорій громадян. Одним із таких інструментів є знижена ставка податку на додану вартість. Зазвичай, в усіх країнах така знижена ставка застосовується до соціально значущих товарів: ліки, медичні послуги, окремі продукти харчування, продукція сільгоспвиробників і таке інше. Ми також маємо такі знижені ставки. Ви знаєте, в Податковому кодексі на сьогодні існує три податкові ставки: 20, 0 і 7 відсотків. Цим законопроектом вводиться нова ставка 14 відсотків податку на додану вартість для конкретної сільськогосподарської продукції. Сподіваюся, аграрний комітет підібрав саме ті види продукції, які потребують підтримки.

Якщо говорити загалом про те, як це вплине на загальну систему сплати ПДВ до бюджету, то я бачу лише в цьому користь: нарешті «скрутки» під час вирощування, в подальшому експорті зернових зміняться або взагалі зникнуть. А це сьогодні великі втрати бюджету – близько 20-25 мільярдів щорічно через вирощування зернових, які знаходяться в тіні, відшкодовується ПДВ з бюджету, який ніким не сплачений. Як на мене, за правильного адміністрування цей проект закону матиме велику користь для бюджету, і ні в якому разі – втрати. Пропоную підтримати даний проект закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Колтуновичу Олександру Сергійовичу, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя».

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, шановний Руслане Олексійовичу. Безумовно, складно знайти людей, які не підтримуватимуть ідеї зменшення податків і зборів. Але є головне «але». Тут є ряд моментів, на які я хотів би звернути увагу. Прошу мене послухати, тому що це дуже серйозні речі.

Перше. У нас відбудеться дуже серйозний перегин в бік сировинної економіки, і ми фактично будемо знищувати переробну промисловість. Цей розрив, який на сьогодні може відбутися, він буде стимулювати. Ось подивіться на класифікацію за кведами: пшениця, жито, ячмінь, овес, кукурудза, соя, боби і таке інше. Ця сільськогосподарська продукція матиме ставку ПДВ 14 відсотків, а той, хто займається її переробкою, – 20 відсотків. Я вже не кажу про таку опцію, як податковий кредит. Думаю, фахівці знають, які тут виникатимуть наслідки.

Друге. Мінус 11,2 відсотка – падіння сільськогосподарського виробництва. Треба підтримувати не стільки агробаронів, скільки дрібних фермерів-одноосібників.

Третє. Щодо сировинної продукції. У нас у товарній структурі експорту в першому півріччі 45 відсотків – це сільське господарство, із них лише 7 відсотків – готові харчові продукти, усе інше – сировина.

Тому, коли ви робите такі кроки, задумайтеся. Ви дайте опцію всім, а не преференцію окремим, бо ідея зниження податків і зборів є позитивною.

І на завершення. Я бачу, проект Державного бюджету України на 2021 рік зверстаний. Усі ми знаємо про дефіцит, недофінансування і таке інше. То, чи треба знижувати податки, чи є спроможність це робити в такому бюджетному періоді. Це дуже важливе питання, тому що дефіцит бюджету – 270 мільярдів, додаткові запозичення – 702 мільярди. Порахуйте, і тоді будемо виходити на всі «за» і «проти».

Дякую. Прошу підтримати і проголосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Слово надається народному депутату Власенку Сергію Володимировичу, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

Івченко Вадим Євгенович. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Шановні колеги! Безумовно, законопроект, норми якого залишають частину ПДВ, як обігові кошти, сільгосптоваровиробнику, потрібно підтримати. Ми скасували спеціальний режим оподаткування, було багато обіцянок. Але сьогоднішні реалії показують таке. Одещина і весь південь України потерпали від посухи. Держава допомогла цим аграріям? Ні. Чи виплачені ті кошти, які були обіцяні під час скасування спеціального режиму оподаткування? Ні. Ми всім залом минулого скликання боролися, щоб це не було менше 1 відсотка. На сьогодні не пішло навіть половини тих коштів, які були закладені в бюджеті на підтримку аграрного сектору. Чи проводиться у нас інформаційна політика, щоб одноосібники (20 відсотків) перейшли в сімейне фермерство і стали платниками податків, стали тими точками зростання на території, які можуть давати робочі місця? Мільйон робочих місць (!), тому що одноосібних господарств сьогодні 4,5 мільйона. Ні, ця політика не проводиться. Не проводиться політика і з приводу того, щоб на ринку землі віддати пріоритети малому, сімейному фермерству, дати йому всі фінансові механізми. Жодної фінансової можливості на сьогодні немає, а ринок землі вами вже проголосований, і обіцянок, які давав за цією трибуною Президент і всі його представники, було вдосталь.

Тому, колеги, я раджу вдуматися, що ринок землі проводиться без відповідних фінансово-кредитних ресурсів для людей. Цей законопроект давайте

підтримаємо, залишимо обігові кошти сільгосптоваровиробнику. Дякую всім, хто проголосує за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз виступить народний депутат Марусяк, потім – народні депутати Чайківський і Кулініч. Після цього перейдемо до голосування.

Прошу запросити народних депутатів до залу.

Слово надається народному депутату Марусяку Олегу Романовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

МАРУСЯК О.Р., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуєчий! Шановні колеги! Усім добрий день! Ініціатор законопроекту вважає, що вдасться зменшити суми відшкодування ПДВ під час експорту сільськогосподарської продукції, оскільки трейдерам заявлятимуть менше ПДВ до відшкодування. Однак, якщо сільгоспсировину обкладають ПДВ за ставкою 14 відсотків, а продукти переробки – за ставкою 20 відсотків, то трейдерам вигідніше працювати із сировиною, а не з продуктами її переробки. Тому, якщо не поширити норму законопроекту на продукти переробки, це спричинить перехід аграрної галузі до сировинної моделі. Якщо одним секторам дають податкове послаблення, то іншим – це автоматичне посилення, що в цілому негативно відбивається на розвитку всієї економіки.

Крім того, якщо знижується ставка ПДВ, то відповідно бюджет недоотримує надходжень від імпорту, у зв'язку з чим уряд повинен шукати додаткові джерела надходження. Зниження ставки ПДВ і на операції з постачання на митній території України, і на імпорт не дасть ніяких цінних переваг вітчизняним сільгоспвиробникам. Також законопроект містить численні зауваження від Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, у зв'язку з чим не може бути прийнятим у такому вигляді. Голосуємо проти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Чайківський, група «Партія «За майбутнє».

ЧАЙКІВСЬКИЙ І.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 165, Тернопільська область, самовисуванець). Добрий день, шановні народні депутати, шановний пане головуєчий! Від депутатської групи «Партія «За майбутнє» хочу сказати, що даний законопроект необхідний, аграрний сектор вже давно чекає на нього, і скажу, чому. Якщо ми подивимося на наших сусідів, поляків, то в них на м'ясо і молоко ПДВ становить 7 відсотків, у нас – 20. Тому ми бачимо, як наші співгромадяни останні роки їздять до Європи на закупа. Думаю, сьогодні, ввівши норму цього законопроекту, нам вдасться на полицях

наших магазинів знизити вартість товарів, а товари українських товаровиробників будуть набагато конкурентнішими.

Депутатська група «Партія «За майбутнє» підтримує даний законопроект. Віримо, що цей законопроект приведе до підняття і розвитку аграрного сектору. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Кулініч Олег Іванович. Після цього перейдемо до голосування

КУЛІНІЧ О.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 147, Полтавська область, самовисуванець). Добрий день, шановні колеги! Даний законопроект надзвичайно важливий, тому що знижується податкове навантаження для виробників сільськогосподарської продукції, що дуже важливо, враховуючи ту засуху, яка зараз є на півдні країни, і ми маємо величезний недобір урожаю, а це додаткові обігові кошти, оборотний капітал саме для наших фермерів, у тому числі дрібних. Це перше.

Друге. Це унеможливить маніпуляції з ПДВ. Адже всім відомі «скрутки» ПДВ по країні, в результаті – держава втрачає щороку 5-7 мільярдів.

Третє, найголовніше, – зниження ставки щодо податкового зобов'язання до 14 відсотків не дасть можливості зловживати під час формування податкового кредиту, а простими словами – не буде сенсу його надувати.

Прошу всіх колег підтримати цей законопроект, дуже важливий для аграріїв. Пропоную прийняти його за основу та в цілому, тому що він надзвичайно актуальний, його треба приймати як закон прямо зараз.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу приготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо ставки податку на додану вартість з операцій з постачання окремих видів сільськогосподарської продукції» (№ 3656).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 233.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Рішення комітету – прийняти за основу. Але представник комітету звертається з проханням проголосувати щодо прийняття в цілому.

Підніміть руку, хто – проти. Проти – ОПЗЖ, «Слуга народу». Тоді скорочення строків?

Згідно з частиною другою статті 116 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі поправок і пропозицій та підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо ставки податку на додану вартість з операцій з постачання окремих видів сільськогосподарської продукції» ([№ 3656](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 226.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо приведення у відповідність положень бюджетного законодавства у зв'язку із завершенням адміністративно-територіальної реформи» ([№ 3614](#)). Переходимо до розгляду поправок.

Поправка 2.

Колеги, хто наполягає на розгляді поправок? Ніхто не наполягає? Тоді прошу приготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо приведення у відповідність положень бюджетного законодавства у зв'язку із завершенням адміністративно-територіальної реформи» ([№ 3614](#)) з урахуванням необхідних техніко-юридичних правок.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 287.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Шановні колеги, від двох фракцій надійшла заява з вимогою про оголошення перерви на 30 хвилин. Прошу керівників депутатських фракцій та груп зібратися в моєму кабінеті.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу запросити народних депутатів до залу.

Шановні колеги, прошу зайняти свої робочі місця і налаштуватися на роботу.

Наступне питання порядку денного – проект Постанови «Про визначення представників Верховної Ради України до складу комісії з проведення конкурсу на зайняття адміністративних посад у Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі» ([№ 4104](#)).

Нам треба проголосувати, якщо ви підтримаєте, за розгляд цього питання за скороченою процедурою. Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд проекту постанови за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 213.

Рішення прийнято.

До слова запрошується голова Комітету з питань правоохоронної діяльності Денис Анатолійович Монастирський.

МОНАСТИРСЬКИЙ Д.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, колеги! Комітет позавчора на своєму засіданні розглянув запропоновані кандидатури для визначення представників Верховної Ради України до складу комісії і обрав таких кандидатів: Бусол Олену Юріївну, Гуджалу Андрія Андрійовича, Дрозда Олексія Юрійовича, Коваль Катерину Петрівну, Навроцького В'ячеслава Олександровича, Романюка Богдана Васильовича, Соболя Євгена Юрійовича.

Відповідний проект постанови підписаний членами комітету і вам запропонований.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступи від фракцій та груп: два – за, два – проти.
Лабазюк Сергій Петрович.

ЛАБАЗЮК С.П., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 188, Хмельницька область, самовисуванець). Прошу передати слово Батенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Батенко Тарас Іванович.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Шановний Дмитре Олександровичу! Шановні колеги, друзі! Депутатська група «Партія «За майбутнє» вважає, що ми надто затягнули з цим питанням. Наше безкінечне голосування – це як довга дорога в дюнах. Розуміючи те, що так чи інакше вже є чотири іноземці в цій конкурсній комісії, і вони можуть прийняти рішення і без парламенту, ми вважаємо що Верховна Рада України як єдиний органом законодавчої влади в Україні не повинна стояти осторонь цього процесу – боротьби з корупцією.

Ми заслуховували з цієї трибуни Генерального прокурора, яка наголошувала, що невідкладно має бути призначений заступник Генерального прокурора, який займатиметься реальними справами з протидії корупції. Ми так само проти

зовнішнього управління, коли іноземці насаджують нам свою позицію, свою думку. Ми маємо свою думку щодо того, як завершити епоху безкарності, і хочемо її відстоювати. У цьому мають бути єдині всі політичні партії, всі фракції.

Кандидати, представлені профільним комітетом, є абсолютно достойними. Сьогодні ми не ділимо фракції, депутатські групи на ідеологічні і неідеологічні. За всіх нас голосували виборці, і за нас, мажоритарних народних депутатів з депутатської групи «Партія «За майбутнє», так само голосували виборці. Запропоновані кандидатури, які пройшли профільний комітет, є докторами наук, науковими спеціалістами, юристами високої кваліфікації, можуть абсолютно реально розпочати те, що ми називаємо – протидіяти безкарності і корупції в Україні. Ми проголосуємо за цю комісію.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе.
Артур Володимирович Герасимов.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане головуєчий! Шановні колеги! Шановні українці! Те, що зараз відбувається, і цей проект постанови, давайте будемо відвертими, є конкретним реваншем прокремлівських та олігархічних структур в Україні. Як бачимо, в цьому проекті постанови немає кандидатур від демократичної опозиції. І з огляду на те, що сьогодні коїть ДБР, де сидять люди Януковича, з огляду на те, як сьогодні правоохоронна система кошмарить опозицію, з огляду на те, що коїться сьогодні зі свободою слова в нашій країні, ми бачимо єдине – влада хоче ще більше зцементувати свій вплив на правоохоронну систему. Тому «Європейська солідарність» голосуватиме категорично проти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Івченко Вадим Євгенович.
Власенко Сергій Володимирович.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане головуєчий. Проект постанови № 4104 є таким абсолютно класичним взірцем політичної корупції. Спочатку фракція «Слуга народу» пропонувала лише свої кандидатури, потім, коли побачили, що немає голосів, добрали з депутатської групи, але знову немає голосів, добрали ще з іншої депутатської групи, і знову немає голосів, добрали ще з фракції.

Колеги, я виступав з трибуни і казав, що проблема в якості цих людей. До речі, список практично не змінюється, там лише квоту стосовно двох представників віддали одній із політичних груп. Ми повинні отримати людей з беззастережною репутацією, які оберуть чесного, порядного і неупередженого керівника

Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, а не тих людей, чиї прізвища вже називаються в ЗМІ як майбутніх очільників САП. Це неправильна історія. Є можливість забезпечити неполітичний процес, є можливість залучити до роботи цієї комісії представників від усіх фракцій і груп, і таким чином відійти від політичних квот, політичних можливостей і впливів, з тим щоб спробувати перетворити САП хоча б на якийсь взірць більш-менш нормальної структури.

Минулого разу звучало – я точно не прихильник міжнародних експертів – що серед міжнародних експертів такі самі незрозумілі люди. Шановні колеги, прізвище Драго Кос, який сьогодні є членом комісії, знають ті, які більш-менш стикалися з питанням роботи антикорупційних органів в Європі.

«Батьківщина» не підтримуватиме в такому вигляді цей корупційний проект постанови. Ми вимагаємо проведення рейтингового голосування щодо всіх кандидатів, а після цього будемо визначатися.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Зараз виступає Шуфрич Нестор Іванович, потім – Устінова. Після цього перейдемо до голосування. Запросіть народних депутатів до залу.

Шуфрич Нестор Іванович. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Шановний головуючий, прошу передати слово народному депутату України Григорію Мамці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Григорій Миколайович Мамка.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати! Хтось може ображатися, хтось – обурюватися, але я звертаю вашу увагу, що вчора відбулося засідання комітету, фракції і групи делегували своїх представників до складу комісії. Голосували за тих представників, у тому числі від фракцій, що вже виступали, які навіть не прибули і не вийшли на скайп-зв'язок.

«Опозиційна платформа – За життя» підтримуватиме кандидатів, голосуватиме за, тому що необхідно запускати роботу комісії і запускати орган. Комісія працюватиме прозоро, всі матимуть доступ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Устінова Олександра Юріївна з мотивів. Після цього голосуємо. Займіть свої робочі місця, щоб до перерви ми встигли проголосувати.

Устінова. Будь ласка.

УСТІНОВА О.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Я закликаю весь зал не голосувати за цей проект постанови. Пропонуються люди, які захищають

корупціонерів, справи яких веде НАБУ і САП. Це люди, які самі не могли скласти тести і пояснити своє майно. Не можна голосувати за цей проект постанови.

Ми чудово бачимо, як зараз проросійські фракції зібралися до купи, щоб все-таки взяти під контроль антикорупційні структури. Прошу всіх, хто за те, щоб у нас були незалежні правоохоронні антикорупційні органи, не підтримувати цього проекту постанови. Я закликаю голосувати по кожній кандидатурі окремо.

Нас закликали ЄС і Міжнародний валютний фонд, сьогодні зранку вийшли зі своїми заявами про те, що цього не можна підтримувати. Я розумію, що Росії потрібно, щоб у нас забрали безвіз. Але подумайте, чи вам це потрібно, чи потрібно це українцям і вашим виборцям.

Також хочу згадати негативно Гео Лероса, тому що в нього сьогодні жахлива краватка.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лерос Гео Багратович. Репліка, 1 хвилина. Після цього голосуємо (*Шум у залі*). Ми все одно до 12.00 проголосуємо.

ЛЕРОС Г.Б., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні народні депутати! Дивіться, який приклад ми сьогодні побачили від Зеленського. Рівно тиждень тому він знав про Юрченка, але заради рейтингу він його зараз «злив». Те саме буде з цим голосуванням. Ви зараз зганьбитесь з цим голосуванням, а згодом Офіс Президента «зілле» всіх депутатів. Не робіть цього, це ваша персональна репутація, не ганьбіть себе.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Постанови «Про визначення представників Верховної Ради України до складу комісії з проведення конкурсу на зайняття адміністративних посад у Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі» ([№ 4104](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 239.

Рішення прийнято.

Постанову прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 172, «Опозиційна платформа – За життя» – 30, «Європейська солідарність» – 0, «Батьківщина» – 0, «Партія «За майбутнє» – 18, «Голос» – 0, «Довіра» – 11, позафракційні – 8.

Оголошується перерва до 12.30.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, повертаємося до нашої роботи.

Прошу запросити народних депутатів до залу.

Тарасе Івановичу Батенко, підійдіть, будь ласка.

Шановні колеги! Вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» щодо автомобільних доріг загального користування та відновлення аварійних мостових споруд» ([№ 3991](#)).

На трибуну запрошується заступник голови Комітету з питань бюджету Трухін Олександр Миколайович.

Олександр Миколайовичу, ми вам не заважаємо? На трибуну, будь ласка.

ТРУХІН О.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 40, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний Дмитре Олександровичу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вибачте, це друге читання. Розглядаємо поправки.

Поправка 2. Бабенко. Не наполягає.

Поправка 5. Пузійчук.

Скажіть, хто наполягає на поправках? Іване Григоровичу, лише ви та Івченко? Ні, бачу підняті руки. Тоді розглядаємо поправки.

Пузійчук не наполягає.

Поправка 7. Івченко.

Кириленко. Будь ласка.

КИРИЛЕНКО І.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний пане головуєчий! Шановні колеги! Поправки 7, 8, 9 і 16. Дмитре Олександровичу, помітьте собі. Суть цих поправок – забезпечити учнів, вчителів, студентів, викладачів засобами індивідуального захисту та дезінфікуючими. Це означає повернути кошти, які ми спрямували на боротьбу з COVID-19, а потім, переглянувши це все, відправили на дороги. Давайте хоча б освіті повернемо 7 мільярдів, які забрали. Треба чесно дивитися правді в очі. Які дороги? Коли вже десятки класів на самоізоляції, на карантині, сотні вчителів захворіли. Друзі, що ми робимо?

Пропоную поправки 7, 8, 9, 16 поставити на голосування, і прошу зал підтримати повернення грошей освіті, щоб врятували дітей і вчителів.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз позиція комітету, а потім, Іване Григоровичу, я поставлю підряд ці поправки на голосування. Добре?

Будь ласка, позиція комітету.

ТРУХІН О.М. Позиція комітету щодо цих поправок – відхилити. Але комітет на заклади вищої освіти виділив додатково 200 мільйонів гривень. Будь ласка, вивчіть порівняльну таблицю. Ці поправки розбалансовують цей законопроект, вони в жодному разі не можуть бути враховані.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, нагадую, авторами поправок 7, 8, 9 і 16 є народні депутати Івченко і Кириленко. Я зараз почергово ставитиму їх на голосування. Я правильно розумію? *(Шум у залі)*.

Вадиме Євгеновичу, щодо якої поправки ви хочете виступити? *(Шум у залі)*. Давайте я поставлю на голосування поправки 7, 8, 9, а потім ви виступите щодо поправки 16. Добре?

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 7 народних депутатів Івченка і Кириленка. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 98.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 8 народних депутатів Івченка та Кириленка. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 103.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 9 народних депутатів Івченка та Кириленка. Аналогічна ситуація – комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 106.

Рішення не прийнято.

Поправка 16. Івченко. Будь ласка, 1 хвилина.

ІВЧЕНКО В.Є. «Батьківщина». Шановні колеги! Розпочався навчальний рік, а держава жодної копійки на забезпечення індивідуального захисту учнів, студентів, педагогічних працівників, вихователів не дала, все повісила на органи місцевого самоврядування. Цими поправками ми просимо дати можливість безпосередньо Кабінету Міністрів забезпечити навчальний процес. У поправці 9 пропонується, щоб Кабінет Міністрів повернув ті видатки які були нами узгоджені і проголосовані станом на 1 січня 2020 року, вчителям.

Ми забрали до фонду боротьби з COVID-19 близько 7 мільярдів, а заступник голови комітету каже, що повернули 200 мільйонів. Так, давайте повертати більше. Людиноцентристська модель має бути в пріоритеті на сьогодні. Давайте підтримаємо вчителів. «Батьківщина» пропонує проголосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету, будь ласка.

ТРУХІН О.М. Шановний колего, подана поправка незбалансована, не відображає реального стану речей. На її врахування знадобиться дуже великий ресурс, котрий ви не показали, звідки перенаправити. Тому вона не може бути врахована. Подавайте нормальні поправки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні, так?

Ставиться на голосування поправка 16 народних депутатів Івченка та Кириленка. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 109.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, хто ще наполягає на поправках?

Які? 60, 61, так? Зараз я знайду їх (*Шум у залі*). 58, 59?

Поправка 58 народного депутата Чорного, а поправка 59 народного депутата Волинця.

Поправку 59 враховано частково. Народний депутат Волинець. Будь ласка.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія *Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»*). Пане Олександр, я дякую всім членам бюджетного комітету за підтримку поправки 59, яка стосується виділення коштів у розмірі 51 мільйон на заробітну плату шахтарям державної шахти, які два тижні тому страйкували під землею сім діб. Правда, я не знаю, що таке «враховано частково».

Наступна поправка, запропонована мною, якщо там змістилася їх нумерація, мабуть, 60, яка стосується виділення 1,4 мільярда гривень на виплати у цьому році зарплат шахтарям інших державних шахт. На сьогодні заборгованість уже становить 1 мільярд, до кінця року буде 2 мільярди. Я не розумію, як так трапилося, що цю поправку не враховано.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету щодо поправки 59.

ТРУХІН О.М. Щодо поправки 59 Михайло все вірно каже – її враховано частково. Люди, які страйкували, отримують заробітну плату.

Щодо 1,5 мільярда, про які було сказано. Була домовленість з урядом, що уряд виділятиме кошти в рамках інших програм або перерозподілів, але не в цьому законопроекті. Тому ми разом з вами як народні депутати можемо долучитися до врегулювання цього питання. У цьому законопроекті враховано лише дуже важливе, сьогоденне питання, – щодо заборгованості.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні? (*Шум у залі*). Ви наполягаєте на повному врахуванні вашої поправки, так?

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 59. Комітет врахував її частково, а автор поправки народний депутат Волинець вимагає врахувати її повністю. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 86.

Рішення не прийнято.

Поправки 60 і 61. Народний депутат Камельчук. Будь ласка.

КАМЕЛЬЧУК Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 124, Львівська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Це важливі поправки, одну із яких враховано повністю, а іншу враховано трохи в іншій редакції. Так сталося, що шахтарі шахти «Надія» потрапили в пастку попереднього керівництва, їх обманули дуже жорстко – на понад 50 мільйонів гривень. І те, що ми зараз робимо, – надзвичайно важлива справа. Ми рятуємо, окрім державного підприємства, і ціле місто Соснівка, від якого залежить діяльність цього підприємства. Цим вчинком ми показуємо, що не кидаємо своїх людей, допомагаємо підприємству, рятуємо тисячі сімей, які можуть і далі продовжувати працювати.

Я дякую комітету за врахування поправки 60 та врахування поправки 61 в іншій редакції. Сподіваюся на наше цілковите голосування щодо даного законопроекту № 3991, яке покаже, що ми дбаємо про людей.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Юрію, я не розумію, для чого ви брали слово, якщо одну поправку враховано, а другу – враховано в іншій редакції (*Шум у залі*). Усе, я зрозумів. Дякую.

Шановні колеги, чи є ще бажані, які наполягають на поправках? Голосуємо?

Прошу запросити народних депутатів до залу. Зараз будемо голосувати.

Народний депутат Мамка, так?

Увімкніть мікрофон Мамки. Після цього голосуємо.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати! Прошу зафіксувати мій виступ для стенограми і звернути увагу на те, що я особисто через СЕДО подавав поправки до даного законопроекту, таблиця до якого з'явилася лише годину тому, але без наявності моїх поправок. Я звернувся до регламентного комітету.

Прошу поставити поправку 107 на підтвердження, в якій під добрими гаслами пропонується скерувати державні кошти у розмірі, зауважте, 150 мільйонів гривень на реконструкцію стадіону «Металург».

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 107 не ваша. Ви вимагаєте поставити її на підтвердження? *(Шум у залі).*

Ставлю на голосування поправку 107, авторами якої є народні депутати Пасічний і Трухін, для підтвердження її врахування.

Готові голосувати? *(Шум у залі).*

Будь ласка, позиція комітету.

ТРУХІН О.М. Комітет підтримує цю поправку. Вважаємо за потрібне відродження спорту в місті Кривий Ріг та інших виробничих містах України. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 107 для підтвердження її врахування. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 240.

Рішення прийнято.

Врахування поправки підтверджено.

Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» щодо автомобільних доріг загального користування та відновлення аварійних мостових споруд» ([№ 3991](#)) з урахуванням необхідних техніко-юридичних правок.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 255.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо сприяння розвитку фізичної культури і спорту» ([№ 3550](#)). Друге читання.

Є ті, які наполягають на поправках? Немає. Можемо голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо сприяння розвитку фізичної культури і спорту» (№ 3550) з урахуванням необхідних техніко-юридичних правок. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 318.

Рішення прийнято.

Вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про протимінну діяльність в Україні» ([№ 2618](#)).

Колеги, є необхідність в обговоренні поправок? Можемо голосувати? (*Шум у залі*). Наполягаєте? Лише Бобровська, потім голосуємо, так? (*Шум у залі*). Тоді давайте розглядати поправки, щоб потім по десять разів не повертатися.

Поправка 3. Цимбалюк.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Шановні колеги! Насправді проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про протимінну діяльність в Україні» отримав фаховий вигляд до другого читання, за що я дякую авторам.

Мої чотири поправки враховані, за що я дякую робочій групі і комітету. Але є питання стосовно поправки 5, яку комітет відхилив. У поправці пропонується після слів «вибухонебезпечні предмети» доповнити словами «вибухові речовини або їх компоненти». Вважаємо, з цією нормою законопроект був би фаховішим. Дайте цьому пояснення.

Загалом фракція «Батьківщина» підтримає цей потрібний законопроект, щоб він якомога швидше дав можливість фахово працювати над такою важливою складовою, як розмінування...

ВЕРЕЩУК І.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Вибухові речовини або їх компоненти є елементом вибухонебезпечних предметів, визначення терміну якого зазначається в пункті 1 статті 1 розділу I проекту закону.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чи є необхідність ставити на голосування? Не треба. Дякую.

Хто ще наполягає?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бобровська. Який номер поправки?

БОБРОВСЬКА С.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Поправка 47. Нагадую всім, фактично ми повертаємо в закон норму щодо ролі і функцій Верховної Ради України як органу контролю за процесом протимінної діяльності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. То, поправку враховано. Навіщо ви берете? Ви не берете?

Шановні колеги, прошу приготуватися до голосування (*Шум у залі*).

Шановна представник комітету, я щось не можу зрозуміти. У таблиці, яка в мене в руках, написано, що поправку 47 народного депутата Рахманіна враховано.

Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 47 народного депутата Рахманіна (*Шум у залі*).

Шановні колеги, народна депутатка Бобровська обмовилася щодо номеру поправки. Тобто йдеться про поправку 48 народної депутатки Бобровської. Комітет її не врахував, але є пропозиція врахувати.

Ставлю на голосування поправку 48 народної депутатки Бобровської. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 279.

Рішення прийнято.

Усе, ми завершили обговорення цього законопроекту, можемо переходити до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про протимінну діяльність в Україні» ([№ 2618](#)) з урахуванням необхідних техніко-юридичних правок.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 287.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Арахамія з процедури. Будь ласка.

АРАХАМІЯ Д.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, дуже дякую за голосування за протимінну діяльність. Але, Дмитре Олександровичу, колеги, хочу звернутися до вас з проханням перенести розгляд

дуже важливого для країни проекту Закону «Про розвідку» ([№ 2412-д](#)) на зараз, і, якщо можна, сьогодні проголосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, немає заперечень? Хтось наполягає на поправках?

Забродський Михайло Віталійович. Будь ласка, 3 хвилини. Час іде.

ЗАБРОДСЬКИЙ М.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Дякую, пане Голово. Законопроект, як ми знаємо, розроблявся понад рік, базуючись на консультаціях з НАТО. Його поточна редакція доопрацьовувалася в комітеті до останнього моменту з урахуванням усіх експертних висновків, які були надані до цього.

У законопроекті пропонується розширити повноваження Президента України щодо можливого одноосібного керівництва розвідкою, на що противники законопроекту вказують як на ваду цього проекту. Нам дуже не хотілося б, щоб кожна спеціальна розвідувальна операція українських спецслужб закінчилася приблизно так, як справа з «вагнерівцями». Сподіваюся, цей сумний досвід буде врахований у подальшій роботі розвідки і більше ніколи не повториться.

Також хотілося б нормами законопроекту уникнути конфліктів всередині системи розвідки через так зване питання подвійного підпорядкування. Тому що яким досконалим і доопрацьованим не був би законопроект, залишається, наприклад, подвійне підпорядкування Головного управління розвідки Міністерства оборони як керівнику координаційного органу, так і безпосередньо міністру оборони.

Не зовсім зрозуміло виписана процедура надання статусу особам, залученим до конфіденційного співробітництва з розвідувальними органами, хоча кожному із нас зрозуміло, про кого саме йдеться. Наприклад, змінами до статті 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» нам пропонують робити це у термін і спосіб, які виключали б ідентифікацію цих осіб.

Водночас, незважаючи ні на що, прийняття цього законопроекту є важливим кроком у реформуванні всього розвідувального співтовариства і розвідувальної спільноти. Ми беззаперечно будемо підтримувати цей крок.

Крім того, зазначеним законопроектом дозволяється розвідувальна діяльність розвідувальних органів на території України. Перелік суб'єктів товариства, визначеного законом, не є вичерпним. Раді національної безпеки і оборони залишено право за необхідності додавати до цього переліку інших суб'єктів, залежно від специфіки завдань, які вони будуть виконувати.

Законопроектом пропонується віднести до функцій розвідувальних органів участь у реформуванні державної політики у визначених законом сферах, що беззаперечно є функцією центральних органів виконавчої влади.

Перелік прогресивних кроків законопроекту можна продовжувати, він досить об'ємний. Можна згадати безпрецедентний пакет соціальних гарантій, який надається співробітникам розвідувальних органів. Але будемо завжди пам'ятати, що ступінь довіри держави і ступінь соціального захисту завжди мають бути прямо пропорційні тій відповідальності, яку несуть військовослужбовці і співробітники цих органів перед країною за виконання надважливих завдань. Беззаперечно, фракція «Європейська солідарність» підтримуватиме даний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

На поправках наполягали: Бурміч, Рахманін, Бобровська і Цимбалюк. Більше ніхто?

Бурміч Анатолій Петрович.

БУРМІЧ А.П. Шановні колеги! Шановний Голово! Я подавав 17 поправок, із яких врахували – 1, відхилили – 16. Прошу дати мені 8 хвилин на обґрунтування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте 5 хвилин.

БУРМІЧ А.П. Можу не вкластися. Дайте 8 хвилин, я хочу висловити своє бачення щодо цього законопроекту. Дякую.

Шановні колеги! Кілька місяців тому ми прийняли нову редакцію Закону «Про Службу зовнішньої розвідки України». Хто забув, нагадаю, там закладено, що, по-перше, зовнішня розвідка не підпорядковується жодній гілці влади, по-друге, створюються в Україні територіальні органи зовнішньої розвідки, по-третє, вона підпорядковується цивільному, громадянському контролю. І цей закон набирає чинності одночасно з набранням чинності Законом України «Про розвідку».

Що таке територіальні органи? Не розвідка з території, прошу не плутати те, що й відбувається, і це все нормально, а територіальні органи – обласні управління зовнішньої розвідки. Що вони робитимуть? У 2004 році ми від цього відійшли, а у 2020 році хочемо повернути це знову.

Хочу сказати, що норми даного законопроекту суперечать статтям 5, 6, 9, 106 Конституції. Тобто він може бути визнаний неконституційним.

Тепер безпосередньо щодо законопроекту. Ми створюємо із зовнішньої розвідки таку собі внутрішню розвідку на зразок Служби безпеки – Службу зовнішньої розвідки, яка матиме свої управління в областях.

Далі. Цим законопроектом передбачається на підставі розвідувальної справи – зауважу, не оперативно-розшукової, а розвідувальної, бо це зовсім різні речі (розвідувальна справа – це просто набір інформації, оперативно-розшукова справа – справа, яка потім переходить в кримінальну з ознаками злочинів, і на її підставі надаються дозволи суддями на проведення оперативно-розшукових заходів на території України стосовно, в тому числі й громадян України) – надавати дозволи спеціальними судами на проведення комплексу оперативно-технічних заходів на території України. Я запитую: що зовнішня розвідка розвідуватиме на території України, з кого вона зніматиме інформацію? Це суто завдання Служби безпеки, НАБУ, міліції, поліції, бо стосується того, що відбувається всередині країни.

Тепер щодо статей. Стаття 15 «Розвідувальні заходи, які проводяться на підставі рішення суду». Як я вже сказав, усе це може робити внутрішня розвідка, а саме: СБУ, поліція, податкова і всі інші. Зовнішня розвідка і розвідоргани повинні працювати ззовні.

Далі. Дозвіл на проведення ОТЗ на підставі розвідсправи надається на шість місяців. Що зовнішня розвідка робитиме на території України всупереч вимогам процесуального закону, інших законів на території? Кого вона прослуховуватиме, за ким вестиме спостереження зсередини країни? Це все робиться внутрішніми органами.

Далі. Запитували, і я в тому числі: що робить зовнішня розвідка в системі територіального управління, в органах територіального управління в областях? Що вона там розвідуватиме? Але цим законопроектом передбачається там її присутність. Землю ділити, чи що? Яку інформацію вона може там здобути, якої не здобудуть інші внутрішні органи?

Далі. Я просив створити робочу групу, натомість організували зустріч народних депутатів з керівниками зовнішньої розвідки і розвідорганів, і включити туди мене, фахівців із фракції «Батьківщина» Кожем'якіна, Наливайченка, щоб ми поставили ці гострі запитання керівникам розвідорганів, щоб розуміти, що вони хочуть робити на території України і для чого це все робиться. Не організували, пояснили, якось потім. Я вважаю це великим недоліком. Треба було поговорити, поставити запитання, можливо, не виникли б сьогодні ці запитання і ризики, які несе цей законопроект.

Підсумовуючи, хочу сказати, норми цього законопроекту дають можливість зовнішній розвідці і розвідорганам працювати на території України із застосуванням усіх оперативно-технічних заходів. Усіх!

Далі. Як я вже сказав, в Законі «Про Службу зовнішньої розвідки України» чітко зазначається, що зовнішня розвідка створюватиме в Україні свої територіальні підрозділи і підпорядковуватиметься незалежному, цивільному контролю. Що таке «незалежний цивільний контроль»? Я не хочу багато говорити, але відповідно до норм окремих методичок їм дозволяється мати доступ до джерел отримання інформації, передачі цієї інформації і таке інше. Тобто я хочу зробити висновок: цей законопроект несе загрозу втрати суверенітету над органами

держбезпеки. Якби ми зустрілися, обговорили це все, чітко заклали в цей законопроект, я цих питань не піднімав би. Я читаю, що написано в законопроекті, і вбачаю в ньому загрози. Вважаю, він несе загрозу втрати суверенітету в області державної безпеки. Підтримувати законопроект у такій редакції ми не будемо.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Анатолію Петровичу. Я так розумію, ми не ставимо поправки на голосування.

Позиція комітету, 1 хвилина.

БЕЗУГЛА М.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (одномандатний виборчий округ № 217, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Я зазначу кілька важливих моментів, оскільки, за всієї поваги і співпраці фракцій, не зовсім коректно дещо було зазначено. У цьому законопроекті ми розмежовуємо, чітко визначаємо розвідувальні органи: Служба зовнішньої розвідки, ГУР, воєнна розвідка і прикордонники, з усіма іншими ведеться лише обмін інформацією.

Панове, коли нам кажуть, що розвідники і спецслужби не мають обмінюватися інформацією і не має бути якоїсь координації між ними, ми розуміємо, який висновок можна зробити.

Крім того, цивільний і демократичний контроль – це наш, парламентський, контроль над спецслужбами. Ціла стаття присвячена тому, як парламент здійснюватиме нагляд і контроль за розвідувальними органами.

Позиція комітету підтримати даний законопроект у другому читанні та в цілому. Прошу, панове, підтримати і дати зелене світло реформуванню розвідувальних органів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто ще наполягає?

Рахманін. Будь ласка. Скажіть номер поправки.

РАХМАНІН С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Дякую. Я прошу три поправки врахувати, одну – підтвердити.

Почну з поправки 64. Законопроектом пропонується дозволити Службі безпеки України здійснювати розвідувальну діяльність у межах контррозвідувальної діяльності. Попри те, що комітет досить плідно попрацював і виписав певні процедурні моменти, можливість для подвійного тлумачення все одно залишається. Я вважаю, що Служба безпеки України, як суто контррозвідувальний

орган, не повинна мати додаткові, невластиві їй, повноваження. Тому я прошу підтримати мою поправку щодо вилучення цієї норми, щоб Служба безпеки займалася тим, чим має займатися, – контррозвідкою, і не займалася розвідкою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, коротко озвучте позицію комітету.

БЕЗУГЛА М.В. Поправку відхилено, тому що Службу безпеки України виключено з переліку розвідувальних органів. Це питання лише розвідувального співтовариства – обмін інформацією, долучення до розвідувальних заходів в інтересах контррозвідки, тобто спільні дії. Усе це обмежено лише питаннями контррозвідки, умовно кажучи, щоб ми працювали з різними агентами, які загрожують національній безпеці України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні, так?

Ставлю на голосування поправку 64 народного депутата Рахманіна. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 87.

Рішення не прийнято.

Сергію Рахманін, який номер вашої наступної поправки?

РАХМАНІН С.І. Дякую, Руслане Олексійовичу. Поправка 74. Вона стосується того самого, але в розширеному варіанті. Я не погоджуюся з позицією комітету, і ми неодноразово це обговорювали. Насправді йдеться не лише про обмін інформацією. Служба безпеки відповідно до норм цього законопроекту має можливість проводити певні заходи, невластиві будь-якій спецслужбі у будь-якій країні.

Більше того, тут ще пропонується, щоб перелік підрозділів, які залучені до розвідувальної діяльності, в ручному режимі визначався Президентом України, що суперечить здоровому глузду, Конституції і будь-яким нормам. Тому я прошу підтримати мою поправку, в якій пропонується це вилучити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, коротко озвучте позицію комітету.

БЕЗУГЛА М.В. Комітет відхилив цю поправку. Питання пов'язане з попереднім, що Служба безпеки України долучається до розвідувального співтовариства в інтересах контррозвідки, але вона виключена з розвідувальних заходів. Врахування цієї поправки, на жаль, суперечить концепції законопроекту. Тим не менше, я хочу подякувати фракції «Голос», зокрема пану Рахманіну за плідну роботу. Ми врахували дуже багато пропозицій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 74. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 91.

Рішення не прийнято.

Сергію Івановичу, будь ласка, озвучте вашу останню поправку, на якій наполягаєте.

РАХМАНІН С.І. Дякую. Це передостання, бо є ще одна поправка на підтримку і одна поправка на підтвердження.

Поправка 292. Колеги, послухайте мене уважно. Ця поправка не має жодного політичного забарвлення, дуже важлива і дуже чутлива. Ідеться про осіб, які залучаються до конфіденційного співробітництва.

Законопроектом передбачається залучення повнолітніх осіб до конфіденційного співробітництва. Але там є слова «можуть залучати». Це не імператив, а дискреція. Тому у своїй поправці я пропоную норму, якою забороняється розвідувальним органам залучати до конфіденційного співробітництва неповнолітніх осіб. Бо, на превеликий жаль, – колеги, я прошу уваги, бо це важливо, – ми маємо випадки, коли неповнолітніх осіб вербують розвідувальні органи, а потім не маємо можливості їх захистити на окупованих територіях.

Я наполягаю на підтримці цієї поправки, щоб розвідувальним органам категорично заборонялося залучати неповнолітніх осіб.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету.

БЕЗУГЛА М.В. Комітет відхилив цю поправку. Але вона, дійсно, зменшує ризики, і ми просимо її підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 292 народного депутата Рахманіна Сергія Івановича для її врахування. Комітет не має заперечень щодо її підтримки.

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 270.

Рішення прийнято.

Сергію Івановичу, у вас ще одна поправка, остання, так?

РАХМАНІН С.І. Так, Руслане Олексійовичу, остання поправка і дуже важлива.

Шановні колеги, я прошу поставити на підтвердження поправку 69, якою передбачається ручний режим визначення підрозділів, які залучаються до

розвідувальної діяльності. Наголошую, перелік повноважень Президента є вичерпним, що передбачено статтею 106 Конституції. Статтею 19 Конституції забороняється йому робити будь-що, що не передбачено Конституцією.

Нагадую, нещодавно Конституційний Суд сказав нам у зрозумілий спосіб, що будь-які повноваження Президента, які виходять за межі Конституції, рано чи пізно скасовуватимуться. Президент у ручному режимі визначатиме, хто із есбеушників має займатися розвідкою. Це неприпустимо і з точки зору здорового глузду і з точки зору логіки, і з точки зору національної безпеки. Дуже прошу поставити цю поправку на підтвердження.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету щодо поправки 69.

БЕЗУГЛА М.В. Позиція комітету – врахувати цю поправку. Тим не менше для посилення парламентського контролю я раджу колегам підтримати і дійсно не додавати ці повноваження, в силу того, що ми і так посилюємо повноваження Президента як керівника розвідувальних органів, а перелік має бути вичерпним.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на підтвердження поправку 69 народного депутата Веніславського. Комітет її врахував.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправку 69 комітет врахував. Ставлю її на підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 210.

Рішення не прийнято.

Поправку не підтверджено.

Бобровська Соломія Анатоліївна.

БОБРОВСЬКА С.А. Шановні колеги, моя поправка 359, і вона стосується не менш важливого пункту. Поправка до статті, яка регламентує, хто не може бути співробітниками розвідувального органу.

Моя пропозиція – співробітниками розвідувального органу не можуть бути особи, які мають родичів та близьких осіб, що мають громадянство іноземної держави або є особами без громадянства.

Пропозиція комітету – співробітником розвідувального органу не може бути особа, близькі родичі якої мають громадянство держави-агресора. Але, шановні колеги, давайте думати на майбутнє і бачити, хто в нас сусіди. Нагадаю,

у нас понад тисячу кілометрів з Республікою Білорусь, маємо проблеми на Закарпатті і Буковині, а також на Одещині. Тому давайте думати наперед і не робити решето з розвідки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соломіє Анатоліївно, скажіть номер поправки.

БОБРОВСЬКА С.А. Прошу підтримати поправку 359.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 359.

БЕЗУГЛА М.В. Панове, поправку 369 враховано частково.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 359.

БЕЗУГЛА М.В. Поправку 369 Бобровської враховано частково, тому що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправку 359 Бобровської Соломії Анатоліївни відхилено.

БЕЗУГЛА М.В. Щодо поправки 359 пані Бобровської. Вона відхилена комітетом і запропонована в редакції комітету, яка, як ми вважаємо, є коректною, відповідає чинному законодавству і дає змогу працювати відповідним розвідувальним органам. Пропонується залишити позицію комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 359 Бобровської. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 98.

Рішення не прийнято.

Соломіє Анатоліївно, у вас всі поправки? Дякую.

Михайле Михайловичу, ми ж домовлялися, що ви виступите і все (*Шум у залі*). Ви ще не виступали? Вибачте.

Михайло Михайлович Цимбалюк. Назвіть одразу поправки.

ЦИМБАЛЮК М.М. Я прошу 2 хвилини на виступ і поправку 45 поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дайте 2 хвилини. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Шановний пане Голово! Шановні колеги! Я хотів би продовжити те, про що казали колеги. Цим законопроектом ми наділяємо Службу зовнішньої розвідки неприбутковою її функцією правоохоронного органу. Служба зовнішньої розвідки проводитиме заходи

всередині держави, матиме право проводити їх разом з іншими правоохоронними органами, які законами наділені такими повноваженнями. Тобто ми знову матимемо не змагальність, а конфлікти і суперечки на кордоні, на інших територіях. Ми знову створюємо територіальні органи Служби зовнішньої розвідки. Мабуть, у нас вже такі позиції за кордоном, що залишилося проводити ці заходи лише зсередини держави.

Я прошу поставити на голосування поправку 45 з таких міркувань. У цій поправці ми пропонуємо встановити розуміння або поняття контррозвідувальних заходів і спеціальної розвідки. Ми вважаємо, що треба було в комітеті, під час підготовки законопроекту до другого читання, провести широку дискусію з фахівцями щодо того, який має бути законопроект про розвідку, особливо в теперішніх непростих умовах, коли ми маємо зовнішню агресію Російської Федерації.

Фракція «Батьківщина» не підтримуватиме прийняття цього законопроекту в другому читанні, вважає, що його треба повернути і провести фахові дискусії з теперішніми керівниками служб, які проводять розвідку, в тому числі й зовнішню.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Мамка Григорій Миколайович. Замість поправок виступ 2 хвилини.

Ой, вибачте, Михайле Михайловичу.

Ставлю на голосування поправку 45 народного депутата Цимбалюка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 58.

Рішення не прийнято.

Мамка Григорій Миколайович. Будь ласка, 2 хвилини. Після цього голосуємо. Запросіть народних депутатів до залу.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати! Я можу констатувати той факт, що приблизно місяць тому цей орган, де-факто, створений, а закон ми трохи згодом розкриваємо за змістом. Це є прямий вплив турбулентності і такого турборежиму, тому рекомендував би взагалі зняти цей законопроект з розгляду. Чому? Тому що ми вводимо нове поняття «розвідувальна спільнота», яка підпорядковується, зверніть увагу, заступнику керівника РНБО. Але ж ми всі розуміємо, хто в нас керівник РНБО, де-юре, і хто повинен відповідати за орган. Якщо одного органу – РНБО недоторканній людині мало, ми пропонуємо створити інший.

Даним законопроектом ми опосередковано вносимо ще зміни до Кримінального процесуального кодексу, визначаємо в тексті законопроекту уповноваженого суддю. Я вибачаюся, а хто такий уповноважений згідно з таблицею до законопроекту, яка є на даний час?

Хочу звернути увагу, дійсно, повноваження повинні бути, але ж не до тотальних повноважень Президента України. Це розширені можливості, не розподіл служб внутрішньої, зовнішньої розвідки, це повністю розширений механізм для того, щоб були законні чи незаконні підстави, використовуючи вплив, більше підпорядкований президентській гілці влади, саме Президенту, щодо призначення, визначення повноважень, визначення органів. Уявіть собі, як треба вникати в процес, щоб визначати органи, які займатимуться цією діяльністю. І все-таки...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви не наполягаєте на голосуванні, так? Поправка 146 народного депутата Лубінця. Будь ласка.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В., *голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (одномандатний виборчий округ № 60, Донецька область, самовисуванець).* Дякую. Шановні колеги! Хочу подякувати комітету за врахування моїх поправок або частково, або редакційно. Але зараз я наполягаю на голосуванні поправки 146, яка стосується призначення керівника Служби зовнішньої розвідки. Я щиро вважаю, якщо ми кажемо, що за Конституцією живемо в умовах парламентсько-президентської республіки, то Президент має подавати кандидатуру на посаду керівника, а Верховна Рада призначати, як ми це робимо з посадами Генерального прокурора, Голови Служби безпеки України. Тобто має бути такий самий принцип і для керівника Служби зовнішньої розвідки. Так само відбувається і звільнення з посади. Прошу поставити на голосування мою поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, коротко озвучте позицію комітету.

Колеги, зараз голосуємо цю поправку, після цього перейдемо до голосування за прийняття в цілому законопроекту. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

БЕЗУГЛА М.В. Комітет відхилив цю поправку після консультацій з конституціоналістами, які зазначили, що ця норма може бути неконституційною і ризиком для законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 146 народного депутата Лубінця. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 84.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття в повторному другому читанні та в цілому проекту Закону «Про розвідку» ([№ 2412-д](#)) з урахуванням необхідних техніко-юридичних правок.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 258.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Железняк з процедури.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, 26 питанням стоїть в порядку денному для розгляду проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації положень деяких міжнародних угод та директив ЄС у сфері охорони тваринного та рослинного світу» ([№ 2351](#)), який стосується захисту тварин від жорстокого поводження. Це наші європейські договори, які необхідно прийняти. Там буквально одна поправка, на якій наполягає пан Матушевич. Давайте зробимо правильний жест – пане Голово, я знаю, ви також підтримуєте зоозахисників – перенесемо його розгляд на зараз і дуже швидко проголосуємо. Це займе 5 хвилин.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Там багато поправок. Наполягатимете на поправках?

Ярославе Івановичу, я поставлю вашу пропозицію на голосування, нехай зал вирішує.

Ставлю на голосування пропозицію про зміну черговості розгляду питань порядку денного, а саме законопроекту № 2351. Прошу голосувати.

«За» – 143.

Рішення не прийнято.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації норм міжнародного кримінального та гуманітарного права» ([№ 2689](#)).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати за цю пропозицію.

«За» – 210.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Бакумов Олександр Сергійович.

Монастирський Денис Анатолійович виступає і від авторів, і від комітету. Будь ласка, 4 хвилини.

МОНАСТИРСЬКИЙ Д.А. Дякую. Шановні колеги! Вашій увазі пропонується розгляд законопроекту, який намагаються прийняти в цьому залі протягом п'яти років. Він стосується міжнародного збройного конфлікту, який триває на сході нашої країни, і щодо нього діють норми міжнародного кримінального права. На захист кого ці норми спрямовані? Насамперед на жертв збройних конфліктів: поранені та хворі, щодо яких вчиняються злочини на окупованих територіях; військовополонені, ми бачили, як вони повертаються і дають свідчення про злочини, які вчиняються щодо них; цивільні особи, які перебувають в районі бойових дій і на тимчасово окупованих територіях, права яких сьогодні Україна не має належної можливості захистити і правити справедливим правосуддя; медичний і духовний персонал, мається на увазі, наші лікарі, які гинуть на сході і піддаються катуванням, у тому числі на окупованих територіях; священники, які працюють на цих територіях; персонал гуманітарних місій, який працює в цій зоні; об'єкти, які знаходяться під захистом міжнародного гуманітарного права (медичні формування, лікарні, шпиталі, цивільні об'єкти), якщо щодо них вчиняється злочин, то це визначається злочином міжнародного гуманітарного права.

Підкреслю, Україна ратифікувала ряд конвенцій, згідно з якими міжнародні злочини визнаються Україною і щодо них не діє строк давності. У даному законопроекті ми пропонуємо визначити у Кримінальному кодексі чіткий перелік міжнародних злочинів, які Україна має розслідувати самостійно і притягати до відповідальності. Ще раз акцентую увагу, йдеться про злочини, які вчиняються проти поранених, військовополонених, цивільних осіб на тимчасово окупованих територіях. Відповідно напад на цих осіб вважається порушенням міжнародного гуманітарного права.

Що дасть прийняття цього законопроекту? Насамперед не допустить безкарності, яка відбувається на цих територіях. Наразі проблемою є те, що ці злочини сьогодні кваліфікуються, як звичайне зґвалтування, звичайне викрадення людини, яке також є злочином, але щодо нього є строки давності, які мають свій вичерпний характер, і Україна з більшості із них не зможе притягнути осіб до відповідальності, фактично Україна відмовиться від притягнення цих осіб до відповідальності. А це означає, що їх потрібно притягти до відповідальності на міжнародній арені, але ми будемо неспроможні це зробити. Тому найважливішим у цьому законопроекті є те, що він дає можливість для

переслідування міжнародних злочинців, які вчиняють злочин на території України, на тимчасово окупованих територіях.

Проект підтримала ціла низка правозахисних організацій: «Центр громадянських свобод», «Харківська правозахисна група», Українська Гельсінська спілка з прав людини, «Центр прав людини ZMINA», «Українська правова консультативна група», Центр політико-правових реформ та багато інших. Підтримати цей законопроект просять Моніторингова місія ООН з прав людини, яка працює на окупованих територіях, та Міжнародний Комітет Червоного Хреста в Україні.

Колеги, це перше читання. Питання, які виникнуть, ми обов'язково разом вирішимо до другого читання. Прошу всіх підтримати цей законопроект.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Є необхідність в обговоренні? Лише «Європейська солідарність» наполягає на обговоренні? Ні, ще є. Тоді запишіться на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Ватрас Володимир Антонович.

ВАТРАС В.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово народному депутату Черневу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чернев Єгор Володимирович.

ЧЕРНЕВ Є.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Даний законопроект чекав свого часу майже шість років. Він стосується: воєнних злочинів, що відбуваються сьогодні на окупованій території України, які вчиняються військовими Російської Федерації, бойовиками; злочинів, які стосуються наших військових, яких катують, вбивають, а також військовополонених. Саме за скоєння цих злочинів мають бути покарання, за які мають відповідати не за давністю років, а за фактом їх скоєння.

Прошу підтримати цей дуже важливий законопроект у першому і буду просити підтримати його в другому читаннях. Винні мають бути покарані, незважаючи на терміни справ.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В'ятрович Володимир Михайлович

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Забродському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Забродський.

ЗАБРОДСЬКИЙ М.В. Шановні колеги! Чи відкриває війна, будь-який військовий конфлікт, крім кращих рис в людині, ще й її гірші риси? Беззаперечно, так. Чи є серед героїв «подонки» і покидьки? Беззаперечно, є. Чи бажаємо ми покарання військових злочинців, незалежно від національної належності або належності до будь-яких військових формувань? Беззаперечно. Чи хочемо ми наблизити своє законодавство до європейських стандартів? Це не викликає жодного сумніву. Але те, що нам пропонують під такими перспективними гаслами, зовсім не те. У законопроекті йдеться зовсім про інше. Є два моменти, які перетворюють цей законопроект на інструмент тотального тиску і кримінального переслідування всіх, підкреслюю, без виключення силовиків минулих, діючих, майбутніх, незалежно від відомчої належності.

Перший момент. Незрозуміла стаття про відповідальність командира, який знав, або, як зазначається в проекті закону, міг знати про те, що його підлеглий скоїв якийсь злочин. І питання до командира, і звинувачення полягають не в тому, що він за ними недогледів чи якимось недобросовісно поставився до виконання своїх обов'язків, а в тому, що його звинувачуватимуть за той самий злочин, що скоїв його підлеглий. А, враховуючи парадокс військової справи, де в нас всі чийсь підлегли і в кожного є командир, то в такому разі цей ланцюжок можна протягти від конкретного злочинця, того ж гвалтівника, до Верховного Головнокомандувача.

Другий момент. Зворотна дія закону в часі. Прибічники законопроекту зважають на статтю 7 Конвенції з прав людини, в якій зазначається, що, якщо діяння на момент скоєння підпадало під дію національного законодавства, воно вже є злочином. Дуже добре. Ця логіка може довести дуже далеко. Наприклад, ті, хто 30 років тому вніс до цього залу Державний Прапор України, їх також можна судити за законами колишнього СРСР.

Благими намірами вимощена дорога до пекла. Не можна підтримувати цього законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Це, можливо, один із найскладніших законопроектів, які розглядає Верховна

Рада цього скликання. З одного боку, ми чудово розуміємо, що є наші міжнародні зобов'язання – так і не ратифікований Римський статут Міжнародного кримінального суду, з іншого, ми чудово розуміємо, що ніколи не притягнемо через міжнародні судові інституції воєнних злочинців, які прийшли на нашу територію, окупували її, знущалися над нашими мирними громадянами, тими хто перебував у застінках СБУ в Луганську та Донецьку. Але є велике «але». Усі чудово розуміють, що ратифікація, в тому числі й Римського статуту, чомусь не відбулася такими країнами як: Росія, яка здійснила не одну військову агресію, Ізраїль, Сполучені Штати Америки. У кожному із цих випадків є ситуація, коли країна думає про те, в який спосіб, з одного боку, покарати агресора, який прийшов на твою землю, але з іншого, зробити все можливе, щоб військові в жодному разі не постраждали, оскільки це бойові дії, які не повинні переходити межу, за якою вже є межа захисту прав людини, свобод і воєнних злочинів.

Саме тому наша фракція наполягає на ключовій нормі: цей закон не може мати зворотної дії. Це повинно бути принципом, який не дозволить в жодному разі далі використовувати його в той чи інший бік. Усі інші питання, на мій погляд, треба врегульовувати під час його доопрацювання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шуфрич Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий! Нібито нормальна ініціатива, і знову – агресор, агресор. Ви визначитесь: з агресором торгуємо чи воюємо. Хочу нагадати, сьогодні той, про кого ви кричите, що це агресор, є другим-першим торгівельним партнером нашої країни Україна.

Стосовно цього законопроекту. Сьогодні вже лунало дуже слухне питання: чому ми боїмося приєднатися до Римського статуту Міжнародного кримінального суду, який ми підписали. Він діє з 2002 року, його підписали 158 країн, якщо я не помиляюся, 122 країни ратифікували. Ми боїмося відповідальності перед Міжнародним кримінальним судом, бо «рыльце в пушку, что ли»? Будь-який конфлікт має дві сторони, і попередники побоюлися ратифікації, побоюлися відповідальності, «потому что рыло, наверное, не туда засунули».

Я вважаю, сьогодні ми маємо піти назустріч і підтримати проект цієї законодавчої ініціативи. Але ми маємо бути послідовними. Якщо нова влада не боїться відповідальності перед Міжнародним кримінальним судом, маємо ратифікувати Римський статут, а не просто його підписати. Це питання, яке ганьбить нашу країну.

Я звертаюся до керівництва Верховної Ради України, керівника профільного комітету винести це питання на голосування, і тоді ми побачимо, хто боїться, а кому «кузькину мати».

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хтось ще бажає виступити?

Юрчишин Ярослав Романович, фракція «Голос».

ЮРЧИШИН Я.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні друзі, найбільшою проблемою цього законопроекту є те, що він не з'явився в 2015 році. Це дало б змогу його активно використовувати вже.

Так, ми розуміємо всі ризики, які колеги оголошували. Так, треба попрацювати над тим, щоб не було звинувачень у ретроспективній дії. Так, наголошую, критично важливою, і це буде єдиною умовою, за якої «Голос» зможе проголосувати в другому читанні, є наявність норми щодо персональної відповідальності і чіткі формулювання. Тобто не «міг знати», а «доведено судом, що знав керівник про дії свого підлеглого». У даному разі треба давати механізми притягнення до відповідальності насамперед російських злочинців.

Фракція «Голос» у першому читанні голосуватиме за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу зайняти свої робочі місця і приготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації норм міжнародного кримінального та гуманітарного права» ([№ 2689](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 271.

Рішення прийнято.

Дякую.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» щодо надання при народженні дитини одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка» ([№ 3006а](#)) та проект закону [№ 3006а-1](#).

Пропонується включити це питання до порядку денного. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 280.

Рішення прийнято.

Пропонується застосувати процедуру *ad hoc* щодо розгляду цього питання на цьому пленарному засіданні та прийняття рішення. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 281.

Рішення прийнято.

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 239.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Коваль Ольга Володимирівна.

КОВАЛЬ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановний пане Голово, шановні колеги! Представляючи даний законопроект щодо надання дитині одноразової натуральної допомоги при народженні, я хочу найперше зацентувати вашу увагу на його меті – на законодавчому рівні закріпити натуральну форму надання цієї допомоги.

Що ми маємо наразі? З червня реалізацію урядової програми «пакунок малюка» призупинено, Антимонопольний комітет скасував процедуру закупівлі. Для виправлення цієї ситуації уряд запроваджує так званий пілотний проект монетизації «пакунка малюка».

Що ж це за монетизація? Це отримання 5 тисяч гривень на банківську картку у «ПриватБанку». Але не все так просто, як здається. Щоб отримати ці кошти, батьки повинні пройти значний шлях: відвідати службу соціального захисту, отримати картку в банку, лише після цього вони можуть звернутися до спеціальних магазинів, щоб закупити необхідні товари.

Колеги, це не простий шлях. Дана бюрократична тяганина ускладнює життя батькам замість того, щоб вони могли отримати допомогу «пакунок малюка» уже безпосередньо в пологовому. Будь ласка, давайте повернемо «пакунок малюка», спростимо життя батькам і все-таки висловимо повагу до нового життя в нашій країні – до новонароджених дітей, громадян України.

Будь ласка, голосуйте «за», давайте повернемо «пакунок малюка».
Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Королевська Наталія Юріївна, автор альтернативного законопроекту.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги, шановні присутні! Це той рідкісний випадок, коли ми майже згодні з тим, що сьогодні уряд неспроможний налагодити ефективний механізм надання допомоги і вирішив її монетизувати в дуже дивний спосіб, і це явна обурююча ситуація з масою корупційних ризиків. Ми вітаємо з цієї законодавчої ініціативи те, що вирішили на законодавчому рівні врегулювати апетити уряду та бажання заробляти на малюках.

Знаєте, у них була дивна ідея, що отримати 5 тисяч можна лише у «ПриватБанку». Була також дивна пропозиція, що купувати речі можна лише в магазинах, які визначить Міністерство соціальної політики. Шановні, це вже називається «дно». Я була міністром соціальної політики, але дійти до того, щоб визначати магазини, в яких придбаватимуть речі для дітлахів...

Тому ми звертаємося до вас з пропозицією розглянути ці законопроекти за скороченою процедурою, якщо можна, об'єднати їх і доопрацювати до другого читання. Наші пропозиції полягають у тому, щоб вартість одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка» збільшити до трьох прожиткових мінімумів, розширити перелік отримувачів «пакунка малюка» шляхом віднесення до них прийомних батьків, батьків-вихователів, опікунів новонародженої дитини та передбачити можливість отримання «пакунка малюка» до досягнення дитиною одного року.

Ми просимо підтримати цей законопроект, до другого читання доопрацювати та захистити дітей від зловживань з їхніми грошима.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується заступник голови Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Кравчук Євгенія Михайлівна.

КРАВЧУК Є.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики розглянув обидва законопроекти вчора на своєму засіданні.

Як уже було сказано, у цих законопроектах пропонується на законодавчому рівні врегулювати питання надання одноразової натуральної допомоги – «пакунок малюка» або «бєбі-бокс». На сьогодні це питання врегульовано лише постановами Кабміну, і ось 29 липня цього року Кабінет Міністрів за поданням Міністерства соціальної політики прийняв постанову про монетизацію, яка виявилася дуже незручною. Ще жодна сім'я не отримала цих коштів. Це виглядає як квест: дві довідки, черга, потім картка у «ПриваБанку», яку можна використати лише в невеликому переліку магазинів. Це дуже незручно для тих, які проживають у сільській місцевості.

Законопроектами передбачено, що «пакунок малюка» – це державна натуральна допомога, яку сім'ї отримують у пологовому будинку тут і зараз.

Комітет, безумовно, підтримує таку законодавчу ініціативу і рекомендує Верховній Раді прийняти за основу законопроект № 3006а.

Водночас ми дякуємо авторів альтернативного законопроекту, комітет погоджується з деякими його нормами. Ми обов'язково об'єднаємо законопроекти, доопрацюємо до другого читання.

Крім того, на думку комітету, згодом також необхідно вирішити питання надання батькам права вибору щодо отримання або натуральної допомоги, або грошової компенсації. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, запишіться на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти. Соломія Анатоліївна Бобровська.

БОБРОВСЬКА С.А. Фракція «Голос» підтримуватиме законопроект № 3006а. Усі, які працюють у регіонах, областях, добре знають, що ми отримуємо купу запитів від молодих сімей щодо можливості саме в натуральній формі отримати «пакунок малюка». Я знаю багато сімей, які відмовилися від складної процедури з карткою, від можливості закуповувати речі лише в певних магазинах, визначених, до речі, як було правильно сказано, Міністерством соціальної політики.

Але хочу навести цифри. Згідно з даними опитування ЮНІСЕФ, позитивний вплив одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка» на сімейний бюджет відчули близько 70 відсотків сімей з дітьми, а майже половині одержувачів пакунка, близько 49 відсотків, вдалося істотно заощадити на купівлі товарів для немовлят на перших місяцях життя.

Безперечно, дуже добре, що це нарешті врегульовується законодавчо, але як часто буває в Україні, особливо на місяцях, важливо, щоб сам пакунок, коробка, не коштував дорожче, ніж вміст і щоб весь перелік речей, який має бути за нормальною ціною, все-таки доходив до батьків і не за завищеними цінами.

Ми будемо підтримувати законопроект № 3006а.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мотовиловець Андрій Вікторович.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Під час розробки схожого проекту я дуже вдячний народному депутату Королевській, яка вказала на проблему. Дійсно, дві області – Луганська і Донецька – не отримали «пакунків малюка». Даним законопроектом ми це врегульовуємо, і вони отримуватимуть.

Про що я хочу доповісти? «Пакунок малюка» складається з товарів, де локалізація українських виробників становить 86 відсотків, тобто 86 відсотків бюджетного фінансування отримують українські платники податків, люди, які

сплачують зарплату Кабінету Міністрів і Верховній Раді України. Я дуже прошу підтримати під час пандемії не лише соціальний «пакунок малюка», а й український бізнес, який працює на цей пакунок.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Прошу передати слово Наталії Королевській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Королевська Наталія Юріївна.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги, ще раз дякую, що сьогодні в цьому залі розглядається важливе питання: як підтримати родини з дітьми і народжуваність у нашій країні. Але ми всі дуже добре розуміємо, що «пакунок малюка» не витягне країну з демографічної ями. Тому давайте звернемося до уряду, щоб ми все-таки отримали від них комплексну програму підтримки українських родин та дітей, а найперше – як виходити з демографічної кризи.

Я хочу навести лише декілька цифр. Якщо в 2014 році в нашій країні народилося 465 тисяч 900 дітей, то в 2019 – 308 тисяч, а за шість місяців 2020 року – лише 139 тисяч. Тобто майже вдвоє скоротилася народжуваність в Україні, і ми на сьогодні маємо ситуацію, коли смертність більш ніж удвоє перевищує народжуваність. Тому треба терміново приймати комплексні заходи, щоб підтримати молоді родини, підтримати молодих мам в Україні.

«Пакунок малюка» – це такий собі подарунок від держави. Але ж треба індексувати виплати при народженні, треба повернути виплати мамам-одиначкам, треба проіндексувати виплати по догляду за дитиною з інвалідністю і треба комплексно розглянути це питання.

Тому я дуже дякую залу, що ми сьогодні об'єднали зусилля, щоб розглянути цей законопроект, і звертаюся до всіх, щоб на цьому ми не закінчили захист українських родин.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Герасимов Артур Володимирович.

ГЕРАСИМОВ А.В. Прошу передати слово народному депутату Володимирі В'ятровичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В'ятрович Володимир Михайлович.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Добрий день, звичайно, ідея державної підтримки батьків новонародженої дитини дуже правильна, ми готові її підтримувати. Але хочу зазначити, що державна допомога «пакунок малюка» працює в Україні

з 2018 року, опираючись на постанову Кабінету Міністрів. Єдина і досить суттєва відмінність, якщо згідно з постановою Кабінету Міністрів батьки мали можливість обирати між натуральним, власне, подарунком чи його грошовим еквівалентом, то за цією законодавчою ініціативою їх фактично позбавлено можливості цього вибору.

Через це «Європейська солідарність» підтримує цей законопроект в першому читанні, але разом з тим, зважаючи на певні неузгодженості в термінології, вважаємо, що необхідно говорити про додаткове доопрацювання до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кучеренко Олексій Юрійович, з мотивів – 1 хвилина.

КУЧЕРЕНКО О.Ю., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Олексій Кучеренко, «Батьківщина», щасливий батько п'ятох дітей (*Оплески*). Дякую. Вам того ж бажаю.

Безумовно, фракція «Батьківщина» розуміє цю проблему і не просто розуміє. Я хочу нагадати, що коли працював уряд Тимошенко в 2007-2010 роках, а я тоді був членом уряду, ми виділили 1,5 тисячі доларів на першу дитину, 3 тисячі доларів – на другу дитину, 6 тисяч доларів – на третю дитину. На превеликий жаль, зараз уряд явно не дотягує. А ми розуміємо, яка тенденція сьогодні: 300 тисяч немовлят народжуються, але 580 тисяч людей помирають.

Саме тому ми пропонуємо виділяти грошима цю підтримку, бо молоді мами і батьки самі розуміють, де їм купити, найкраще через OLX, ці пакети.

І останнє. З народженням дітей у домі зникають порядок, гроші, спокій та безтурботність і оселяється щастя. Давайте...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бачу, що бажають виступити Констанкевич, Білозір. Після цього – голосуємо.

Констанкевич Ірина Мирославівна.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 23, Волинська область, самовисуванець).* Група «Партія «За майбутнє». Шановні колеги, депутатська група «Партія за майбутнє», яка складається із депутатів-мажоритарників, звичайно, проголосує за всі розумні і правильні ініціативи, які стосуються підтримки молодих сімей та їх дітей. Але справа в тому, що дана законодавча ініціатива лише частково розв'язує дану проблему й одним «бєбі-боксом» ми не вирішимо питання матеріального забезпечення молодих дітей. Це перше.

Друга обставина – це те, що матеріальна допомога повинна означати саме матеріальну допомогу. Тому ми до другого читання будемо готувати поправки, які передбачатимуть вибір для молодих сімей: або матеріальна допомога, або монетизація. До речі, хочу сказати, що Міністерство соціальної політики розробило порядок надання монетизації, і він теж є розумним і правильним.

Останнє. Не повинно бути жодних фірм-прокладок, через які вимиваються державні кошти. Гроші мають іти напряму в сім'ї.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Білозір Лариса Миколаївна.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Депутатська фракція «Довіра». Ми добре знаємо, як хороші ініціативи в державі потім перетворюються на проблеми для громадян. Це той випадок. Через те, що уряд вирішив централізувати закупівлі в рамках цього пілотного проекту на 1 мільярд 220 мільйонів для 300 тисяч малюків, ми маємо таку ситуацію, що в більшості регіонів зараз немає цих пакунків.

Щодо монетизації. Хочу сказати, що більшість батьків підтримують саме натуральний спосіб видачі цього пакунка, тому що ми розуміємо, що це проблеми з картою, зі спеціальним рахунком, ви стоїте в черзі, далі виникають дуже багато проблем, тому що потрібно шукати спеціальні магазини, визначені державою.

Тож даний законопроект дуже важливий і ця історія має стати уроком для всіх. Більше 70 депутатів стали його співавторами. Тому група «Довіра» – підтримує цей законопроект. Думаю, такий закон нарешті забезпечить нас від бюрократичних процесів, і батьки та діти гарантовано отримають пакети...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Переходимо до голосування. Будь ласка, займіть свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу з пропозицією комітету щодо врахування запропонованих уточнень при підготовці до другого читання згідно зі статтею 116 Регламенту Верховної Ради України проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» щодо надання при народженні дитини одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка» (№ 3006а).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 316.

Рішення прийнято.

Є пропозиція скоротити строки підготовки до другого читання. Немає заперечень? Ставлю на голосування пропозицію... (*Шум у залі*). У цілому? Ні, три фракції проти.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подання поправок і пропозицій та підготовки до другого читання законопроекту [№ 3006а](#). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 275.

Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо заходів, спрямованих на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії» ([№ 2389](#)).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 230.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Камельчук Юрій Олександрович.

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Шановний Дмитре Олександровичу, шановні колеги! Дозвольте представити законопроект № 2389, буквально кілька хвилин вашої уваги. Це важлива частина серії законопроектів, їх приблизно п'ять. Ми ще з минулого року тягнемо цю історію, щоб врегулювати збалансованість енергоринку, а відповідно мати цілком збалансовану енергетику в Україні і позакривати ті борги, які накопичилися за попередні періоди.

Отже, проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо заходів, спрямованих на погашення заборгованості, яка утворилася на оптовому ринку електричної енергії» ([№ 2389](#)) від 6 листопада 2019 року розроблено з метою створення умов для реалізації закону, проект якого [№ 2386](#) було прийнято в цілому 17 червня 2020 року Верховною Радою. Він визначає правові, економічні та організаційні засади погашення заборгованості, яка утворилася на оптовому ринку електричної енергії.

Законопроект № 2389, який зараз ми розглядаємо, врегульовує особливості оподаткування операцій, пов'язаних з процедурою погашення заборгованості. Наприклад, після внесення ОВДП до статутного капіталу НЕК «Енергоатом» останній списує заборгованість ДП «Енергоринок», ДП «Енергоринок» списує борг ДП РЕМ, а ДП РЕМ списує заборгованість державних вугільних підприємств. Тому ви бачите, що в цій послідовності є дуже багато важливих підприємств. При цьому податкові зобов'язання, пов'язані зі списанням заборгованості, по ланцюгу виникати не можуть через відсутність джерел погашення таких податкових зобов'язань у державних шахт ДП РЕМ та ДП «Енергоринок».

Проект необхідно прийняти в першому читанні. Під час підготовки до другого читання буде враховано всі пропозиції. Тому прошу підтримати законопроект № 2389.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується голова Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Гетманцев Данило Олександрович.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Шановні колеги, про що йдеться? Ми прийняли Закон «Про заходи, спрямовані на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії» ([№ 719-IX](#)). Вона утворилася внаслідок, по-перше, відсутності повного покриття собівартості вугілля вугледобувним підприємствам з державного бюджету, по-друге, низького рівня платіжної дисципліни підприємств ЖКГ і, по-третє, через ситуацію з Донецькою та Луганською областями внаслідок окупації територій. Закон передбачає списання цієї заборгованості як один із способів владнання цієї проблеми. Це списання викликає сплату податків за чинним Податковим кодексом.

На реалізацію основного закону сьогодні ми розглядаємо законопроект № 2389, відповідно до якого передбачаємо особливості цих операцій списання щодо сплати податку на прибуток підприємств, ПДВ, акцизного податку на електроенергію, а також штрафів та пені.

Цей законопроект був розглянутий комітетом. У деякій частині він викликав у нас заперечення у зв'язку з тим, що ним вносяться зміни до деяких норм, до яких зміни вже внесені іншим законом. Але все це можна виправити до другого читання, тому комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти законопроект за основу.

Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Необхідне обговорення?

Запишіться, будь ласка, на виступи: два – за, два – проти.

Заремський Максим Валентинович.

ЗАРЕМСЬКИЙ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 202, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Камельчуку Юрію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Камельчук Юрій Олександрович.

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Дякую. Передбачаючи, що зараз будуть висловлювання проти, хочу сказати, що даний законопроект та інші розглядалися антикорупційним комітетом, у якого є до нього є зауваження. Я чудово розумію

напряму діяльності даного комітету і подібні висновки, проте хочу вас запевнити, що ніяких там ризиків немає, усі процедури абсолютно узгоджені між усіма відомствами, міністерствами, підприємствами. Ця історія необхідна лише для того, щоб українці насправді мали нормальну збалансовану енергетичну систему, щоб борги перестали далі накопичуватися. Нагадую, що ми ведемо цю історію ще з жовтня минулого року і продовжуємо це розглядати.

Тому, будь ласка, підтримайте законопроект у першому читанні. Ми його доопрацюємо із зауваженнями профільного податкового комітету, все необхідне врахуємо. Давайте нарешті закрити ці борги енергоринку, щоб мати збалансовану енергетичну систему.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вельможний Сергій Анатолійович.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 112, Луганська область, самовисуванець). Політична сила «Наш край», депутатська група «Довіра». Добрий день! Шановні колеги, дірки в держбюджеті вже спричинили чергове падіння економіки, скорочення виробництв і робочих місць, українці масово біжать за кордон. Ми не залишили їм вибору – людям нічим платити навіть за комуналку.

Депутатська група «Довіра» підтримуватиме законопроект, спрямований на погашення заборгованості, що виникла на ринку електричної енергії. Його прийняття дасть змогу погасити борги державних підприємств енергетичної галузі та оздоровити їх фінансовий стан. Тож розв'язання цієї проблеми дуже важливе в контексті зменшення тарифів для населення та додаткових надходжень до державного бюджету. Депутатська група голосуватиме «за».

Дякую за увагу. Сергій Вельможний, Луганщина.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна.

ЮЖАНИНА Н.П. Шановна президіє, шановні колеги, до збалансованої енергетичної системи ці пропозиції мають досить опосередковане відношення. Я хотіла б усім нагадати, особливо депутатам, які були в минулому скликанні, наскільки гострою була дискусія, коли ми розглядали, як врегулювати питання взаємозаборгованостей на ринку електроенергії. Ви знаєте, що було декілька варіантів і законопроектів для того, щоб ця процедура відбувалася в найпрозоріший спосіб.

Невже ви вважаєте, що поповнення статутного капіталу державного підприємства «Енергоатом» – це гроші на забезпечення якихось соціальних виплат чи ще чогось? Це гроші держави, які можуть бути викинуті просто в повітря.

Тому розглядати цю систему проведення взаємозаліків, звільнення від оподаткування не можна, не маючи чіткого бачення переліку цих підприємств, суми по цих підприємствах, аудиту цих заборгованостей.

Я хотіла б звернути вашу увагу на законопроект № 9079 від 13 вересня 2018 року. Саме така система врегулювання заборгованостей на ринку електроенергії пропонувалася в минулому скликанні і розроблялася спільно з Міністерством фінансів. Я не розумію, чому Міністерство фінансів зараз віддає врегулювання таких питань на відкуп народних депутатів. Це значні втрати державного бюджету. Так, проблему цих заборгованостей треба розв'язувати, але не в закритий спосіб, не шляхом виділення державних коштів просто в таку «печку», в нікуди. Ці гроші можуть бути в значно більших розмірах, ніж якби цю систему і всю взаємодію підприємств контролювало і проводило Міністерство фінансів.

Тому ми будемо утримуватися від...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Батенко Тарас Іванович.

БАТЕНКО Т.І. Дякую. Прошу передати слово колезі Антону Полякову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поляков Антон Едуардович.

ПОЛЯКОВ А.Е. Шановні колеги, я запропонував би нашому НАБУ провести розслідування щодо деяких депутатів і можливості отримання ними «плюшок» за лобіювання інтересів певної фінансово-промислової групи, яку відносять до Рената Леонідовича Ахметова. Це по-перше.

По-друге, щодо цього законопроекту ми чітко бачимо висновки ГНЕУ, висновки спеціалістів: запропоновані зміни відносяться до неіснуючої редакції Податкового кодексу, обґрунтувань запропонованих змін немає.

По-третє, наша депутатська група «Партія «За майбутнє» не підтримує запровадження особливого механізму списання заборгованості та списання податкового боргу, що призведе суб'єктів господарювання до невиконання своїх зобов'язань.

Наступне. Ми всі кажемо про те, що в бюджеті дірка 300 мільярдів гривень, Шмигаль називає це дефіцитом, але ж ми розуміємо, що він її не заткне навіть тим кавуном, який йому подарували на Херсонщині. При цьому жодних обґрунтувань витрат з бюджету в цьому законопроекті немає.

Чому ми підтримуємо певні фінансово-промислові групи? Дайте мені відповідь, будь ласка. Тарифи не знижуємо, населення сплачує найбільший тариф за електроенергію в Євросоюзі. Запитайте в людей, хіба ми живемо, як в Євросоюзі? Ні.

Тому ми проти цього законопроекту, просимо так само підтримати всі наші ініціативи і проголосувати червою кнопкою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Всі бажаючі виступили?

Нестор Іванович Шуфрич – з мотивів, і переходимо до голосування. Запросіть народних депутатів до залу.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Ви знаєте, я уважно слідував за дискусією і плакав, коли представниця партії в минулому парламенті – Блоку Петра Порошенка – говорила, що щось не так робиться. То це ж ви залишили новій команді, вашим наступникам цей борг від попередників! Чи вдало вирішують це питання? Ну, ненайкраще вирішують, але принаймні намагаються.

Безумовно, це питання має бути збалансоване. З одного боку, якщо даються якісь преференції постачальникам, то з іншого – треба дати подібні преференції й тим, які цю електроенергію споживають, тобто нашим громадянам.

Тому в першому читанні це питання має бути розглянуто, а далі необхідно збалансувати. Ми повинні виходити з інтересів громадян, які на сьогодні мають величезну заборгованість, і не лише виходити із ситуації, яка склалася на ринку. Інтереси людей – найперше.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Будь ласка, підготуйтеся до голосування.

Ставлю на голосування для прийняття за основу з урахуванням пропозицій комітету проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо заходів, спрямованих на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії» (№ 2389).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 211.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення до комітету для підготовки до повторного першого читання проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо заходів, спрямованих на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії» ([№ 2389](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 234.

Рішення прийнято.

З процедури – Корнієнко Олександр Сергійович.

КОРНІЄНКО О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги,

є пропозиція наступні два законопроекти сьогодні не розглядати. Це проекти [№ 3016](#) та [№ 3817](#).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, чи є заперечення, щоб сьогодні не розглядати законопроекти № 3016 і № 3817? Немає? Ідемо далі.

Ставлю на голосування пропозицію щодо зміни черговості розгляду питань порядку денного та пропозицію про те, щоб сьогодні не розглядати законопроект № 3016.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 218.

Рішення не прийнято.

Пропонується розглянути питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 206.

Рішення прийнято.

До слова запрошується заступник голови Комітету з питань фінансової, податкової та митної політики Холодов Андрій Іванович.

ХОЛОДОВ А.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, пане Голово! Добрий день, шановні депутати! Сьогодні ми розглядаємо законопроекти щодо протидії схемам форестелінгу на тютюновому ринку. Форестелінг – це схема заниження сплати акцизного податку, яку активно використовують виробники сигарет та імпортери тютюнових виробів.

В Україні тютюнові акцизи підвищуються планово 1 січня кожного року на 20 відсотків. Перед цим підвищенням виробники сигарет та імпортери створюють товарні запаси на строки від двох до шести місяців та сплачують акцизи, податки за існуючими на той момент ставками. Продають ці партії товару вони вже після підвищення ставок, тобто недоплачують 20 відсотків акцизу. Це і називається «форестелінг». Форестелінг – це прямі збитки державного бюджету.

Метою законопроекту є ритмічна сплата акцизних податків на тютюновому ринку за актуальними ставками. У цьому питанні ми пропонуємо для України європейські норми. 15 березня 2006 року Україна ратифікувала Рамкову конвенцію ВООЗ із боротьби проти тютюну. У цій конвенції зазначені методи боротьби із схемами форестелінгу та боротьби проти куріння. Я цитую: «обмеження випуску надмірних обсягів тютюнових виробів безпосередньо перед збільшенням податків; стягнення додаткового податку на продукцію, яка вже була вироблена або зберігається на складі, та це не поставлено до кінцевого споживача, у тому числі у роздрібні мережі».

У 2016 році влада вже намагалася обмежити схеми форестелінгу. Було введено обмеження на продаж у четвертому кварталі року марок акцизного податку. Обмеження було встановлено на рівні 115 відсотків...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Ковальову Олексію Івановичу.

КОВАЛЬОВ О.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 186, Херсонська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Мій законопроект альтернативний законопроект [№ 3016-д](#), який було підтримано профільними організаціями, Міністерством фінансів, але з перевагою в один голос він не був підтриманий комітетом, хоча відображає ту картину, яка зараз є, і його необхідно прийняти.

Хочу сказати вам декілька слів щодо доопрацьованого законопроект [№ 3016-д](#), який має досить сумнівний характер, оскільки в ньому можливі корупційні ризики, він встановлює, що виробники сигарет повинні фактично за дев'ять місяців повідомляти і максимум у них може бути 115 відсотків реалізації того товару. Це суттєво знижує конкурентоздатність виробників.

Закликаю всіх не голосувати за проект [№ 3016-д](#).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Гетманцеву Данилу Олександровичу, голові Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Шановні колеги, я поясню двома словами, про що ці законопроекти, щоб усім було зрозуміло. У нас щороку підвищуються акцизи на тютюнові вироби на 20 відсотків. Для того щоб не сплачувати підвищених акцизів, виробники тютюнових виробів акцизну марку купують наперед, створюючи так звані товарні запаси. Таким чином бюджет недоотримує, за різними розрахунками, близько 2 мільярдів гривень. Мова йде про те, щоб встановити в законі обмеження щодо купівлі акцизної марки наперед, щоб виробники цим не зловживали. Тобто мова йде про додаткові надходження до бюджету.

З огляду на зазначене в нашому комітеті відбулася непроста дискусія. Ми розглянули обидва законопроекти, був розроблений законопроект [№ 3016-д](#), який, як вірно сказав попередній доповідач, з перевагою в один голос був підтриманий. Тому рішення комітету – рекомендувати Верховній Раді прийняти законопроект за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, є необхідність обговорювати цей законопроект?

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається народній депутатці Булах Ладі Валентинівні, фракція політичної партії «Слуга народу».

БУЛАХ Л.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Друзі й колеги! Дуже прошу все-таки знайти час, повернутися до залу і проголосувати за комітетський законопроект № 3016-д, яким пропонується підтримати наші зобов'язання, якщо ми вже прийняли рішення збільшувати щороку акцизи на 20 відсотків для того, щоб зменшити доступ споживачів до тютюну, не дозволяти виробникам тютюну економити й закуповувати акцизи наперед перед новим роком для того, щоб у наступному році здешевити цю продукцію і не доплатити зі своїх продажів до державного бюджету.

Дуже прошу підтримати цей законопроект. Там немає ніяких ризиків, навпаки, це реалізація нашої довгострокової політики з Європейським Союзом у контексті збільшення вартості тютюнових виробів і зменшення куріння в Україні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Ніколаєнку Андрію Івановичу, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

НІКОЛАЄНКО А.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Ми розглядали всі зазначені варіанти законопроектів і проект № 3016-д є компромісом, на якому зійшлися всі представники в комітеті, оскільки ця історія про закупівлю наперед, яка відбувається в кінці року, це не лише пряма шкода бюджету, коли ми недоотримуємо надходження від акцизного податку в першому кварталі наступного року, це фактично створює можливість реалізаторам сигарет, насамперед монополістам, робити таким чином, щоб потім гратися з ціною і ціни дещо менші на початку року.

До чого це призводить? Це призводить до того, що більше людей купують тютюнові вироби. Акциз – це що? Це податок на таку не дуже гарну звичку, яка б'є по здоров'ю, щоб зупиняти людей, у тому числі це боротьба з поганими звичками і з алкоголем також. При цьому в одному з варіантів законопроекту ми хочемо дати можливість, щоб залишалася ця норма.

Всі великі гравці цим займаються, і вже була спроба парламенту в 2016 році це зробити. Але тоді це не спрацювало, тому що монополісти і виробники виявилися хитрішими, і вони робили те, що зараз роблять у третьому, у четвертому кварталах. У варіанті проекту № 3016-д ця прогалина закрита, і я думаю, що це спрацює і на бюджет, і на здоров'я українців.

Тому фракція «Батьківщина» підтримуватиме і закликає підтримати всіх.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Кубів Степан Іванович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ніні Петрівні Южаніній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановна президіє, шановні колеги, відповідно до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС у 2018 році до Податкового кодексу було внесено зміни, за якими до 2025 року ставки акцизного податку на тютюнові вироби щороку збільшуються на 20 відсотків, і таким чином ми досягнемо суми вартості, яку мають сплатити виробники, 90 євро за тисячу штук. Сьогодні це майже 30 євро, але є поступовий рух до 2025 року – і ми виконаємо умови Угоди про асоціацію.

Для уникнення втрат бюджету, про які тут багато говорили колеги, ще в 2017 році було запроваджено (до речі, вперше) механізм, за яким обсяг продажу акцизних марок у четвертому кварталі не міг перевищувати 115 відсотків середньомісячного обсягу реалізації тютюнової продукції у третьому кварталі. Справді, тютюнові компанії, коли отримали таку норму в Податковому кодексі, почали перебудовувати свою роботу і більше продавати в третьому кварталі поточного року для того, щоб мати більші можливості закуповувати марки акцизного податку наперед. Але ж, колеги, законопроект № 1316-д – це як чорне і біле. Послухайте, будь ласка. З одного боку, нібито вводиться посилений запобіжник щодо обсягу закупівлі акцизних марок, а з іншого – під час розробки цього законопроекту допустили значні потенційні багатомільярдні втрати надходжень до бюджету. Це передбачено тим, що перевищені обсяги будуть оподатковуватися лише за специфічною ставкою, без застосування адвалорної ставки. Таким чином бюджет недоотримає значні надходження по тютюнових виробках преміального класу.

Ми любіємо інтереси великих транснаціональних компаній. Я вас прошу, будь ласка, це чергова війна тютюнових компаній.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шуфрич Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Я спробую простою людською мовою пояснити, про що йдеться. Мова йде про те, що наші виробники фактично кожного року економлять, а я це називаю «забирають у держави», тобто у платників податків, близько 2 мільярдів гривень у дуже чудовий і простий спосіб. Вони накупувають на наступний рік наперед акцизні марки, виробляють наперед продукцію, яку продають у наступному році, де, як правило, підвищуються акцизи, сплативши акцизи в попередньому періоді. За рахунок цього кожного року держава, а найголовніше наші платники податків, втрачають 2 мільярди гривень.

Дійсно, зараз пропонується імплементувати європейську практику, коли акцизні марки викупуваються рівномірно протягом усього року і ніхто не може наперед у попередньому році купити акцизні марки, які мають бути залучені в наступному році.

Чесно кажучи, я маю тут певний інтерес, я лише дихаю продуктами куріння, тому обурений декілька разів. Мало того, що гроші крадуть, то ще й людей травлять. Тому я вважаю, що ми зараз маємо продемонструвати абсолютну відповідальність, єдність, і тоді побачимо, чиї вуха стирчать, за які висовують окремих наших колег наші тютюнові барони. Та які барони, вони вже королі, а платять за це своїм здоров'ям і грошима наші громадяни.

Тож ми зараз маємо це питання врегулювати. Гроші – людям! Бажаю всім здоров'я.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, підготуйтеся до голосування. Усі бажаючі виступили? Запросіть народних депутатів до залу. Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення механізму справляння акцизного податку при реалізації тютюнових виробів» (№ 3016-д).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 212.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення до комітету для підготовки на повторне перше читання проекту закону [№ 3016-д](#). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 236.

Рішення прийнято.

Дякую.

Наступне питання порядку денного пропонували також перенести. Це законопроект [№ 3817](#). Тут немає заперечень? Немає.

Пішли далі. Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впорядкування окремих питань діяльності та організації органів державної влади, органів місцевого самоврядування у зв'язку з утворенням (ліквідацією) районів» ([№ 3651](#)).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 204.

Рішення прийнято.

До слова запрошується заступник міністра розвитку громад та територій Негода В'ячеслав Андрійович.

НЕГОДА В.А., *заступник міністра розвитку громад та територій України*. Шановний пане Голово, шановні народні депутати! Як ви знаєте, влітку цього року рішенням уряду і парламенту України створено 1469 територіальних громад і 136 районів. Отже, як і планувалося, 25 жовтня місцеві вибори пройдуть уже на новій територіальній основі і будуть обрані відповідні ради та голови громад. Але чи зможуть вони розпочати свою роботу без відповідного законодавчого забезпечення? Ні, не зможуть.

Уже минуло два місяці з часу прийняття парламентом рішення про нові райони, але уряд не в змозі сьогодні реорганізувати райадміністрації, які продовжують свою діяльність у межах старих районів, що негативно впливає на ефективність функціонування всієї системи органів виконавчої влади.

Шановні народні депутати, в умовах змін адмінтерустрою з метою гарантування стабільності правових та інших відносин необхідно забезпечити безперервність реалізації завдань та повноважень держави та місцевого самоврядування. Для цього виникає необхідність прийняття парламентом законопроекту № 3651, який був поданий урядом одночасно з проектом Постанови «Про утворення та ліквідацію районів». У разі прийняття цього законопроекту буде врегульовано низку питань, зокрема щодо реорганізації юридичних осіб публічного права – місцевих рад, виконавчих комітетів рад, районних рад, районних державних адміністрацій і завершення їх повноважень. Це перше.

Друге. У порядку правонаступництва органів самоврядування в новоутворених громадах та районах розмежування майна територіальних громад та майна, яке знаходиться в управлінні районних рад, важливим є закріплення принципу повсюдності, тобто поширення повноважень територіальних громад на всю територію громади, а не лише населених пунктів. Ну, і ряд інших питань.

Такий закон також урегулює особливості здійснення окремих правочинів в умовах змін адмінтерустрою тощо, а також важливою нормою є уповноваження уряду утворювати та ліквідувати районні адміністрації. Є окремі положення законопроекту, зокрема старост, які втратили...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово від комітету надається Третяковій Галіні Миколаївні. Так? Я реперошую, Безгіну Віталію.

Веде засідання Голова Верховної Ради України **РАЗУМКОВ Д.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається голові підкомітету Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Безгіну Віталію Юрійовичу.

БЕЗГІН В.Ю., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Шановна президіє, шановні народні депутати! Комітет з питань державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування розглянув на своєму засіданні 2 вересня проект закону № 3651. Комітет вважає, що окремі положення законопроекту щодо визначення статусу старости потребують виключення з законопроекту, оскільки вже врегульовані у Виборчому кодексі.

Крім того, комітет звертає увагу, що відповідно до статті 92 Конституції правовий режим власності визначається виключно законами України. Враховуючи зазначене, запропоновані в законопроекті положення щодо наділення Кабінету Міністрів повноваженнями визначати особливості та затверджувати порядок реорганізації майна, прав та обов'язків, які належать районним радам як юридичним особам публічного права, видаються недостатньо обґрунтованими.

Комітет також відзначає, що положення законопроекту, яким визначено, що новообрані районні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад, утворених Верховною Радою, є правонаступниками всього майна, прав та обов'язків районних рад, територій, які було включено до складу відповідного району...

Водночас ухвалення даного законопроекту є критично важливим для завершення чергового етапу реформи децентралізації та формування нового адміністративно-територіального устрою країни.

Всебічно обговоривши зазначене питання, комітет ухвалив висновок рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект закону № 3651 за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Комітет також вирішив звернутися до Голови Верховної Ради України з пропозицією оголосити відповідно до частини першої статті 116 Регламенту на пленарному засіданні про необхідність внесення пропозицій і поправок щодо виправлень, уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у тексті законопроекту, інших структурних частин законопроекту та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні та відповідають предмету правового регулювання законопроекту.

Просимо його підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Необхідне обговорення?

Запишіться на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Констанкевич Ірина Мирославівна.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Прошу передати слово Тарасу Івановичу Батенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарас Іванович Батенко.

БАТЕНКО Т.І. Шановні друзі, шановні колеги, це важливий законопроект, який ми, слава Богу, сьогодні все-таки встигаємо розглянути на пленарному засіданні, а не відкладаємо його. Тому що ви розумієте, що ми цією постановою ліквідували, укрупнили районні ради, райони, і відповідно перед нами подальший етап адміністративно-територіальних реформ у частині ліквідації районних державних адміністрацій, обласних державних адміністрацій. Тобто фактично якщо ми зараз не визначимо правонаступництва в частині багатьох повноважень, то влада в нас буде валятися під ногами.

Тож, ідучи на місцеві вибори, ми повинні дати надію, я вважаю, місцевим громадам, що майно залишатиметься в новостворених громадах, а не в районних радах і чітко це все профінансувати, щоб була безперервність фінансування комунальних заходів і ніхто не переживав, щоб не залишитися без грошей.

Але я вважаю, що до другого читання нам треба суттєво доопрацювати цей законопроект, виписати те, що повинен регулювати Кабінет Міністрів своїми підзаконними актами та чітко визначити всі критерії інституту правонаступництва органів державної влади з більш широким змістом правонаступництва, ніж те, що передбачає проект закону, який ми розглядаємо.

Наша депутатська група «Партія «За майбутнє» підтримуватиме цей проєкт у першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кубів Степан Іванович.

КУБІВ С.І. Прошу передати слово Руслану Князевичу. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич Руслан Петрович.

КНЯЗЕВИЧ Р.П., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, шановний Степане Івановичу, шановний пане Голово. З одного боку, дійсно, є певні позитиви в цьому законопроєкті, про які щойно було сказано. Мова йде про можливість чіткого розділення майна між районними радами і радами ОТГ, про правонаступництво і принцип повсюдності. Тут речі, які реально якимось чином треба врегульовувати, бо вони є нагальними.

Але вибачте, там є низка речей, які є неприпустимими, і в принципі вже були предметом розгляду в сесійному залі, який визначився щодо того, щоб їх не приймати.

Я просто нагадаю вам дискусію минулого пленарного тижня довкола того, хто має ліквідувати районні державні адміністрації. Тоді був провалений законопроєкт, внесений Кабінетом Міністрів, щодо цього питання, оскільки більшість народних депутатів пристали в тому числі на мою пропозицію, що це не належить до конституційних повноважень Кабінету Міністрів, а є повноваженням Президента України, який утворював ці районні та обласні адміністрації.

Тут же тишком-нишком в одній із змін пропонується внести зміни до законів «Про Кабінет Міністрів України» і «Про місцеві державні адміністрації», якими ці норми знову передбачається вставити і відновити в українському законодавстві. Ці речі є неприпустимими. Ми категорично проти цього так само, як і минулого разу.

Крім того, ми не розуміємо, чому тут пропонуються комплексні зміни до Виборчого кодексу. Ми з вами домовилися, що до Виборчого кодексу ми будемо вносити зміни лише окремим законом. Це було консенсусне рішення всіх політичних фракцій. Тут же пропонується трохи інший принцип, ніж закладений у Виборчому кодексі, за яким старости будуть обиратися в усіх містах, які не є центрами громад. Я не знаю такої практики у світі, я спеціально перепроверив. Ніде у світі немає поняття «староста міста», є поняття «староста села» і «староста селища» і всюди є поняття «мер міста». Тут же фактично ми нівелюємо мерів і позбавляємо права містян обирати собі міського голову.

Крім того, ми позбавляємо права старосту бути частиною виконавчого комітету ради, що було абсолютно логічним і правильним. Тому я прошу вас, шановні колеги, дуже обережно й акуратно підходити до таких законопроектів. Треба читати їх до кінця, щоб...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги, про те, що зробили з цим законопроектом, коли додали ще й норми Виборчого кодексу, сказав мій колега. Ну, які старости в містах? Куди ви нас ведете? Ви хочете ще двовладдя в містах? Це перше питання.

Друге питання. Чому ми дуримо тих, які ідуть зараз на вибори? Ми вводим виконкоми в новостворених районних і обласних радах чи не вводим? Прочитайте цей законопроект. Та це ключове питання, яке він повинен був врегулювати. З чим зараз обираються депутати обласних рад і районних рад? Парламент не дає відповіді на це запитання. Нас цікавить лише, як будуть перерозподілятися ці межі. Хто вам дає право змінювати межі областей? Прочитайте цей законопроект. Ви хочете далі змінювати і знищувати цілі області? Чи ви цього не бачите?

Наступне питання. Ми щойно розглянули зміни до Бюджетного кодексу і до бюджету щодо закріплення податків за низовою ланкою. Скажіть, будь ласка, а що буде з ключовим податком – податком на доходи громадян? Змінили назву району, об'єднали. Куди цей податок іде? Селу, селищу чи за місцем реєстрації підприємства? Ми знову будемо дурити людей? Всі підприємства зареєстровані чи у великих містах, чи у місті Києві. А що з цього отримає низова ланка?

Тому я думаю, що всі ці спроби косметичних змін, які вносяться, направлені на одне: забути про питання виконкомів. А саме для цього ідуть новообрані депутати, щоб вони вирішували ці питання, а не щоб їм нав'язували це по якійсь незрозумілій вертикалі.

Останнє. Доти, поки ми не врегулюємо цього питання, далі руху не буде. Фракція за це не голосуватиме.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бакунець Павло Андрійович.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Львівщина, Яворівщина, депутатська група «Довіра». Шановний пане Голово, шановні колеги, шановний заступнику міністра розвитку громад і територій, дорогі українці! Думаю, без перебільшення можна сказати, що сьогодні один із днів органів місцевого самоврядування тут, у залі Верховної Ради, адже ми

зробили такий важливий крок і прийняли законопроект, який опускає базу оподаткування на місця. Саме 60 відсотків доходів ПДФО підуть уже не районним радам, а місцевим громадам.

Тож давайте разом і далі продовжимо робити користь для розвитку наших місцевих громад. Адже утворення, укрупнення і ліквідація цих районів призвело до того, що потрібно виправити колізію між державними органами влади та органами місцевого самоврядування.

Тому закликаю вас, колеги, давайте змінимо цим законопроектом таку одвічну боротьбу, одвічне змагання за вплив на місцях між місцевими районними органами державної влади, тобто місцевими РДА, і між місцевими міськими, селищними, сільськими радами. Нам необхідно передбачити правонаступництво цього майна від районних ліквідованих рад до місцевих громад. Не до місцевих адміністрацій, а саме до місцевих громад.

І однозначно, що цей, без перебільшення, важливий законопроект потребує доопрацювання. Тому пропоную прийняти його в першому читанні. Звертаюся до профільного комітету з проханням швидко доопрацювати проект, щоб уже до виборів місцевих рад ми в залі голосували його в другому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шуфрич Нестор Іванович, 1 хвилина, і переходимо до голосування.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Народовладдя, вся влада радам, людям – я десь це чув трохи більше, ніж рік тому. А що ми маємо? Старости і таке інше.

Ви знаєте, перед тим, як створювати ці об'єднання, треба було все-таки в людей запитати, в який спосіб вони хочуть обмінятися. Ви ж це їм обіцяли: владу – народу, кожен – трішечки президент. А зараз навіть трішечки членом виконкому не даєте стати.

Я вважаю, що цей законопроект не може бути підтриманий нормальними людьми, і ви це відчуєте 25 жовтня. Ось там вам буде дано оцінку.

Стосовно проросійських депутатів. Попереднє голосування показало, що в нас більше просоросівських депутатів. А коли вийдете, подивіться на купол, який там прапор. Прийшов час, щоб ми стали українцями!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лозинський Роман Михайлович.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Який законопроект ми зараз розглядаємо? Ми розглядаємо законопроект, щодо якого

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України сказало, що в ньому є ряд норм, які порушують Конституцію. Чомусь законопроекти, у тому числі опозиційних фракцій, до яких є найменші зауваження Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України, комітети не пропускають, а в залі ми досі розглядаємо низку урядових законопроектів на один рядок, неконституційних, кривих, косих тощо.

Фракція «Голос» впродовж цілого року в парламенті послідовно підтримувала всі децентралізаційні законопроекти, крім незрозумілого поділу на райони, залишення районних рад, районних адміністрацій, що не відповідає програмі уряду і програмі роботи Верховної Ради.

Ми прекрасно розуміємо, що зараз потрібно рятувати місцеве самоврядування, тому що є купа незакритих питань, дуже багато невіршених завдань. Тому в першому читанні фракція «Голос» підтримуватиме цей законопроект, але якщо до другого читання він не зміниться докорінно, голосів не буде.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу з пропозицією комітету щодо врахування запропонованих уточнень при підготовці до другого читання згідно зі статтею 116 Регламенту проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впорядкування окремих питань діяльності та організації органів державної влади, органів місцевого самоврядування у зв'язку з утворенням (ліквідацією) районів» (№ 3651).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 212.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення до комітету для підготовки до повторного першого читання проекту закону [№ 3651](#). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 232.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступне питання – проект закону [№ 2203](#). Пропонується проголосувати без обговорення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обмеження спільної роботи близьких осіб» (№ 2203).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 249.

Рішення прийнято (*Шум у залі*).

У цілому? Папієв проти. Ні, я можу поставити і в цілому. Ви проти споріднених осіб, Михайле Миколайовичу? Може, поставимо в цілому? Дякую. Спільна позиція. Це я помилився, вибачте, особою.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обмеження спільної роботи близьких осіб» ([№ 2203](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 252.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Шановні колеги, ранкове засідання Верховної Ради України оголошую...

СТЕФАНЧУК Р.О., *Перший заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Шановні колеги, ще є оголошення.

Відповідно до статті 60¹ Регламенту Верховної Ради України повідомляю про створення у Верховній Раді України міжфракційного депутатського об'єднання «За права дітей з особливими освітніми потребами». Співголовами цього об'єднання обрано народних депутатів України Сушка Павла Миколайовича, Гришину Юлію Миколаївну, Качуру Олександра Анатолійовича та Павленка Юрія Олексійовича.

Шановні колеги, відповідно до частини третьої статті 60 Регламенту Верховної Ради України та згідно з рішенням депутатської фракції політичної партії «Слуга народу» від 14 вересня 2020 року повідомляю про виключення із складу депутатської фракції політичної партії «Слуга народу» народного депутата України Юрченка Олександра Миколайовича.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, зараз 15 година. Ранкове засідання Верховної Ради оголошую закритим.